

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

80 ГАДОЎ
З ПАЧАТКУ
РЖЭЎСКАЙ
БІТВЫ

9

ЗВЯЗДА

5 СТУДЗЕНЯ 2022 г.

СЕРАДА

№ 2 (29624)

КАЛІ
ПЕРАЕЛІ
ЗА СВЯТОЧНЫМ
СТАЛОМ

12

ЦЫТАТА ДНЯ

Іван КРУПКО,
старшыня Гомельскага
аблвыканкама:

«Ад зададзенага ў самым пачатку года тэму, ад таго, як будучы вырашацца пастаўленыя задачы на месцах, будзе залежаць і жыццё вобласці ў цэлым, і дабрабыт кожнага яе жыхара. І ў рэспубліцы, і ў вобласці праграмныя дакументы на пяцігодку і прагнозы на 2022 год ужо прыняты. На месцах важна мець планы развіцця тэрыторый з улікам усіх сучасных рэалій, каб кожны праект быў актуальны сённяшняму ўзроўню развіцця эканомікі і грамадства».

З чаго складаецца цуд

Па калядна-навагодняй традыцыі ў Гомельскім палацы Румянцавых-Паскевічаў пад сцяпеннямі велічнай калоннай залы адбываюцца казаньня прадстаўленні пад назвай «Навагодні сезон, або З чаго складаецца цуд», падрыхтаваныя і пастаўленыя маладымі супрацоўнікамі гэтай установы. На святочных ранішніках пабывала ўжо болей чым трыста дзяцей з абласнога цэнтра і двух раённых — Акцябрскага і Светлагорска. Але першы паказ інтэрактыўнага маляўнічага прадстаўлення праішоў у рамках дабрачыннага праекта «Нашы дзеці», куды былі запрошаны прыёмныя дзеці з пры-

тулкаў сямейнага тыпу Чыгуначнага раёна Гомеля. Былі сярод іх і дзесяць выхаванцаў Людмілы Казачэнкі. Малодшыя з гэтай сям'і падрыхтавалі маскарадныя касцюмы. Выглядалі і загадкавымі, і вясёлымі, і ўрачыстымі. Дзеці атрымалі доўгачаканыя падарункі ад Дзеда Мароза, арганізатараў і спонсараў свята. Людміла Аляксандраўна, якая ўжо сямнаццаць гадоў апякуецца сацыяльнымі сіротамі, была задаволеная яркай ды відовішчнай дзейя, якая, спадзяецца, надоўга застанеца ў сэрцах яе выхаванцаў.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

• Генеральным дырэктарам Вялікага тэатра Беларусі стала доктар мастацтвазнаўства, прафесар Кацярына Дулава, якая раней займала пасаду рэктара Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі.

• Беларусь падтрымала заяву лідараў «ядзернай пяцёркі» аб недапушчэнні гонкі ўзбранаў.

• У краіне з 17 лістапада 2021 года па 4 студзеня 2022 года зарэгістраваны 7124 пацярпелыя ад галалёдных і халадовых траўм. За мінулыя суткі пацярпелі 737 чалавек, паведамляе прэс-служба Міністэрства аховы здароўя.

• Тэмпература паветра ў Беларусі ў снежні ўпершыню за дзевяць гадоў была ніжэйшая за норму.

• Аб'ём выпрацоўкі электраэнергіі першым энергаблокам БелАЭС перасягнуў 6 млрд кВт.гадз. Гэта дало магчымасць замясціць 1,7 млрд куб. м прыроднага газу.

• Мінчанка стала ахвярай інтэрнэт-ашуканцаў і пазбавілася звыш Br205 тысяч.

Па сутнасці справы

ПРАФТЭХАДУКАЦЫЯ: КУЗНІ ВЫСАКАКЛАСНЫХ КАДРАЎ

Часам захаванне таксама з'яўляецца дасягненнем. Гэта асабліва добра разумееш, калі страчваеш. На шчасце, прафтэхадукцыя — гэта тое, што нам удалося захаваць пасля распаду савецкай сістэмы адукацыі. Гэта ўдалося не ўсім постсавецкім краінам, але тое, наколькі яна важная, цяпер разумее ўвесь свет, бо ў апошнія дзесяцігоддзі расце попыт не проста на рабочыя рукі, але на працоўных, якія на «ты» з высокатэхналагічным абсталяваннем. Без базы, з нуля, сучасных слесараў, трактарыстаў і будаўнікоў не зробіш. Прафтэхадукцыя сёння вымушана хутка адказваць на запыты рынку працы: адны прафесіі знікаюць, іншыя з'яўляюцца.

Пра тое, што беларускай сістэме гэта ўдаецца, сведчаць удзел нашай краіны ў сусветных профільных конкурсах, запатрабаванасць выпускнікоў айчынных каледжаў, зацікаўленасць у іх работадаўцаў. У сённяшнім выпуску — толькі некалькі прыкладаў...

Па палічках

Пашыраецца сфера самазанятасці, а за валоданне нерухомасцю будуць плаціць усе

**З ПЕРШЫХ ДЗЁН ГОДА ПАЧАЛІ ДЗЕЙНИЧАЦЬ НЕКАТОРЫЯ
НОВАЎВЯДЗЕННІ ў СФЕРЫ ПАДАТКААБКЛАДАННЯ,
ЯКІЯ БЫЛІ ВЫЗНАЧАНЫ ЗМЕНАМІ ў ПАДАТКОВЫ КОДЭКС**

ку падатку на прыбытак у межах 2%», — так коратка ацаніў гэтыя змены першы намеснік міністра фінансаў Дзмітрый КІЙКО.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

2 2002

9 771990 763008

СТАР. 6-7

«Абсалютны прыярытэт — гэта шматдзетныя сем'і і людзі ў пагонах»

Шматдзетныя сем'і і прадстаўнікі сілавога блока будуюць мець прыярытэт пры будаўніцтве жылля з дзяржаўнага фінансавання. Пра гэта паведаміў Прэзідэнт Беларусі падчас дакладу аб развіцці будаўнічай галіны міністра архітэктуры і будаўніцтва Руслана Пархамовіча і віцэ-прэм'ера Анатоля Сівака.

Аляксандр Лукашэнка пачаў размову з рэмаркі — без будаўніцтва няма развіцця краіны, і гэта зразумела ўсім, асабліва прысутным на сустрэчы. Прэзідэнт заўважыў, нягледзячы на асабліваю ролю галіны летась будаўнікі не паказалі выдатных вынікаў.

Ён прывёў у пацвярджэнне даныя за 11 месяцаў 2021 года. Так, удзельная вага галіны ў ВУП менш чым пяць працэнтаў, тэмпы інвестыцый (у жылле) — 94 працэнты, аб'ём будаўніча-мантажных работ — менш як 90 працэнтаў, экспарту паслуг — 97 працэнтаў, вытворчасці будматэрыялаў — крыху больш за сто працэнтаў. «Гэта значыць, ёсць праблемы. Я не кажу, што вы рухнулі — яшчэ не халала! Але ёсць праблемы. Мяне цікавіць, у чым прычына?» — задаў пытанне Прэзідэнт.

Другая тэма — жыллё і прапановы чыноўнікаў па развіцці кірунку.

«Мы імкнёмся падтрымаць усіх. Што гэта значыць? Пляч падставіць — гэта адно, але гэта ж падтрымка рублём — фінансаванне. А ў любой краіне заўсёды дэфіцыт грашовых сродкаў. Так і ў нас. У гэтай сітуацыі асаблівава. Таму, як будзем дзейнічаць у будучым?» — адзначыў кіраўнік дзяржавы. У абставінах недахопу бюджэтных сродкаў, адзначыў ён, застаюцца прыярытэтныя катэгорыі ў дапамозе: «Гэта шматдзетныя сем'і. Гэта людзі ў пагонах, бо яны не могуць зарабіць больш, чым мы іх плацім, і не маюць права зарабляць на баку. Таму іх неабходна ў нейкай ступені падтрымліваць».

Яшчэ адна тэма для абмеркавання — зніжэнне колькасці даўгабудуў і кошту квадратных метраў.

«Колькі ў нас даўгабудуў увогуле? Калі мы пазбавімся ад гэтых даўгабудуў? Меры па скарачэнні тэрмінаў і зніжэнні кошту будаўніцтва — пастаянна пытанне на кантролі, аскому нагнала. Ды і людзі адзначаюць у любых апятаннях, што будаўніцтва часам непасильнае для насельніцтва. Што мы можам зрабіць па скарачэнні не толькі тэрмінаў, але і кошту самага будаўніцтва?» — спытаў Аляксандр Лукашэнка.

Нагадаў ён і аб праблематыцы экспарту будаўнічых паслуг. Самы ёмісты рынак для беларусаў тут — Расія. «Я пастаянна з Пучыным (Уладзімірам, Прэзідэнтам Расіі. — «Зв.») сустракаюся і падмацоўка пытанні — не хапае работчых рук у Расіі. Дык трэба прапанаваць працоўных з Беларусі. Ці вы саромеецеся туды паехаць? Ці там сапраўды ёсць праблемы? Скажыце, мы з Прэзідэнтам

Расіі абмяркуем гэтыя пытанні і зрушым з мёртвага пункта. Верагодна, ёсць праблемы і з нашага боку», — рэзюмаваў свае думкі Аляксандр Лукашэнка.

Міністр архітэктуры і будаўніцтва адзначыў, што жыллёвае будаўніцтва было і застаецца асноўным прыярытэтам галіны. Па папярэдніх выніках работы за мінулы год будаўнікі адзначаюць, што ўсе паказчыкі па ўз'ядзенні

жылля будучы выкананыя ў поўным аб'ёме.

«За мінулы год мы плануем у агульным ўвод чатыры мільёны трыста тысяч квадратных метраў жылля пры дэведзятых чатырох мільёнах. Гэта 108 працэнтаў ад дэведзенага задання і 104 працэнты да ўзроўню пазамінулага года», — акцэнтаваў Руслан Пархамовіч.

Марыя ДАДАЛКА.

Каментарый у тэму

На сустрэчы ў Прэзідэнта ўдалося прадметна прагледзець усё праблемныя моманты ў галіне. Па выніках беларускі лідар паставіў важную задачу, пра якую расказаў журналістам **Міністр архітэктуры і будаўніцтва Руслан ПАРХАМОВІЧ.**

«Змяненні, што мяркуюцца на працягу бягучага года, будуць рэвалюцыйнымі, інавацыйнымі. Гэта не ступенчаты карэкцыйны нарматыўны акт, а агульная, планавая работа над цэлым пакетам дакументаў, — паведаміў міністр. — Змяненні будуць датычыцца спрашчэння працэсу будаўніцтва. Гэта будзе мець дачыненне і да падрадчых арганізацый, і да заказчыкаў, праекцыйшчыкаў, горадбудаўнікоў. У першую чаргу гэтыя змяненні будуць накіраваныя на тое, каб максімальна хутка і лёгка атрымаць вынік будаўніцтва».

Па словах Руслана Пархамовіча, асноўнай прычынай нязначных паказчыкаў па комплексе стала зніжэнне аб'ёмаў інвестыцый у краіне. І нават павелічэнне на 30% да пазалеташняга ўзроўню мантаж работ за мяжой не кампенсавала страты галіны. Таму ведамству пастаўлена задача больш актыўна выходзіць на рынкі іншых краін.

«Нам на 2022 год дэведзены паказчык у 750 мільёнаў долараў ЗША па экспарце. Плануем яго выконваць, і ён перакрые недахопы леташніх вынікаў. Цяпер эксперт на выніках 2021 года на лістапад склаў 580 мільёнаў. Я думаю, што на 610-615 мільёнаў долараў ЗША выйдзем пры падвядзенні вынікаў усяго года», — падкрэсліў міністр.

Ён адзначыў, што ў краіне плануецца нарасціць колькасць арэнднага жылля, бо не ўсе могуць дазволіць сабе пабудаваць уласную кватэру. Летась арэндных «квадратаў» было пабудавана 120 тысяч. І гэтая лічба, на думку міністра, вельмі малая. Яе будучы павялічаць у разы — мяркуюць за пяць гадоў выйсці на 600 тысяч квадратных метраў за год.

Спікер зрабіў акцэнт на цэнах жылля. Руслан Пархамовіч назваў іх лаяльнымі, бо ёсць даручэнне: кошт аднаго квадратнага метра з дзяржаўна-трымкай не павінен перавышаць сярэднямесячны заробак па краіне. Летась гэтая прапарцыя складалася ў памеры 0,9.

«Што датычыцца дзяржаўна-трымки, тут ёсць абсалютны кантроль. А вось на камерцыйнае жыллё цэны дыктую рынак», — заўважыў міністр.

Акцэнт

Не проста партнёр, а блізкі сябар

У Савеце Рэспублікі прайшла сустрэча спікера верхняй палаты парламента Наталлі Качанавай з Надзвычайным і Паўнамоцным паслом Азербайджанскай Рэспублікі ў Беларусі Ульві Бахшаліевым.

— Для нас Азербайджан — не проста партнёр, а блізкі сябар, — падкрэсліла Наталля Качанава. — Краіна, з якой нас звязваюць дружалюбныя адносіны, эканамічныя, палітычныя і гуманітарныя сувязі. І гэтак узаемадзейнае вельмі важна для нас, таму што мы адчуваем падтрымку Азербайджана ў міжнародных арганізацыях на ўсіх узроўнях.

У гэты напружаны час адносіны павінны быць больш цеснымі, плённымі, і мы рады, што дзейнічае міжпарламенцкая рабочая група, — адзначыла Наталля Качанава, дадаўшы, што ўзаемадзейнае парламентарыя павінна быць больш цесным.

Наталля Качанава нагадала, што вынікам любых зносін з'яўляецца эканоміка. У прыватнасці, паміж краінамі склаўся надзвычайны тавараабарот, які за 10 месяцаў 2021 года склаў 442 мільёны долараў і вырас у 1,2 разы ў параўнанні з адпаведным перыядам пазамінулага года.

Міжпарламенцкі дыялог у дадзеным працэсе адгрывае не апошнюю ролю. — Мы нацэлены на плённы і канструктыўны дыялог з нашымі калегамі-парламентарыямі. І вядома, будзем рады візіту кіраўніка парламента Азербайджана ў Беларусь, дэлегацыі нашых калег-парламентарыяў, якія дадуць вынік на карысць нашых народаў і краін, — падкрэсліла спікер.

У сваю чаргу, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол падзякаваў Наталлі Качанавай за магчымасць сустрэцца асабіста. Нагадаем, што каденцый Ульві Бахшаліева ў якасці пасла распачалася ў Беларусі з ліпеня 2021 года. Ён засяродзіў увагу на тым, што цесныя сувязі з нашай краінай падтрымліваюць і на ранейшых пасадах.

— Мы вельмі ўдзячныя нашым Прэзідэнтам Аляксандру Лукашэнку і Ільхаму Аліеву за той тэмп, які яны надалі нашым

узаемаадносінам. І мы павінны старацца паспешч рэалізаваць тэя пытанні, якія на сённяшні дзень знаходзяцца на двухбаковым парадку дня, — падкрэсліў дыпламат.

Таксама пасол падзякаваў Наталлі Качанавай за вырашэнне пытання па ўстанавленні ў беларускія сталіцы помніка Нізамі Гянджэві, вялікаму ўсходняму паэту, ураджэнцу Азербайджана.

Як расказаў у гутарцы з журналістамі старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіл РУСЫ, які на працягу трох гадоў узначальваў міжурадавую камісію па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве Беларусі і Азербайджана, за гэты час было зроблена нямала, таму што ёсць дружба і довер паміж кіраўнікамі абедзвюх дзяржаў.

— Потым лягчы працаваць ў ўрадамі, і органам кіравання, — перакананы Міхаіл Русы. — З беларускага боку сумесна з бізнесам Азербайджана выбудаваныя магчымыя кірункі. Напрыклад, у Азербайджане створана цэлая галіна — гэта сельскагаспадарчае машынабудаванне.

У прыватнасці, адзначыў ён, у Гянджы выпускаецца цэлая лінейка МА3аў. — Праз Азербайджан мы выйшлі на вытворчасць трактароў у Турцыі. То-бок гэта міжрэгіянальны кірунак, — звяртае ўвагу парламентарый. — Тэхніка, якая вырабляецца, прадаецца ў сумежныя дзяржавы, у першую чаргу ў Грузію.

Сенатар звяртае ўвагу, што выбудаваная сістэма работы функцыянуе і ў зваротным кірунку.

— Раней дэпутат Парламента Азербайджана Фаціев (які ўзначальвае напяркі па вытворчасці трактарнай тэхнікі, МА3аў) дапамог арганізаваць сетку беларускіх магазінаў, што дзейнічаюць у Азербайджане і Грузіі. Адапавана, бізнесмен Васіф Ісмаілаў арганізаваў магчымыя аб'екты вытворчасці ў Магілёве, у Мінску, — прыводзіць прыклады Міхаіл Русы. — Таму такія сувязі пераходзяць ад слоў да буйных спраў.

Вольга АНУФРЫЕВА.

Заканатворчасць

ПАВЫШЭННЕ ЗАРОБКАЎ І САЦЫЯЛЬНАЯ НАКІРАВАНАСЦЬ

Прэзідэнт Беларусі падпісаў Закон «Аб рэспубліканскім бюджэце на 2022 год»

Бюджэт краіны і разліковыя паказчыкі па бюджэце абласцей і сталіцы на бягучы год распрацаваны на аснове палажэнняў праграмных дакументаў па сацыяльна-эканамічным развіцці Беларусі з улікам эканамічнай сітуацыі, якая складаецца. Бюджэтная палітыка будзе накіравана на забеспячэнне збалансаванасці рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, узмацненне сацыяльнай арыентаванасці расходаў, аптымізацыю структуры дзяржаўнай пазыкі, а таксама канцэнтрацыю бюджэтных сродкаў на кірунках, якія забеспячваюць дасягненні стратэгічных мэт сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Як паведаміла старшыня Пастаяннай камісіі па бюджэце і фінансах Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Людміла НІЖЭВІЧ, падчас падрыхтоўкі Закона «Аб рэспубліканскім бюджэце на 2022 год» разглядаліся шматлікія сцэнарыі развіцця эканомікі ў гэтым годзе. «Улічваючы ўплыў санкцыйнага ціску, узаемаадносіны, якія сёння выбудоўваюцца з Захадам, — адзначыла дэпутат. — Акрамя таго, мелася на ўвазе і ўзмацненне экспертнага патэнцыялу, і арыенціроўка рынку ў нашым традыцыйным напрамку — Расійскай Федэрацыя, краіны Азіі, Кітай. Пры фарміраванні бюджэту ў аснову сцэнарыя ўзялі інерцыйнае развіццё эканомікі: гэта значыць, што тэмпы росту валавога ўнутранага прадукту некалькі ніжэйшыя, чым закладзеныя ў праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця на 2022 год. Гэта зроблена з той мэтай, каб на працягу года нам не прыйшлося рабіць секвестр для таго, каб усё арганізацыі, якія фінансуюцца з бюджэту, маглі спланаваць сваю дзейнасць і рытмічна атрымаць асігнаванні».

У межах выканання праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця да 2025 года пастаўлена задача павысіць заробкі бюджэтнікаў. «Вядома, мы не маглі адсыць ад тых падыходаў і параметраў, закладзеных у тым ліку і на 2022 год, таму ўсе пытанні, якія датычацца аплаты працы, прадугледжаны як за кошт базавай стаўкі, так і за кошт дадатковых стымуляцыйных выплат, а таксама захоўвання ме-

ханізму надбавак медыцынскім работнікам, — уключыла Людміла Ніжэвіч. — Больш за тое, будзе створаны рэзервовы фонд Прэзідэнта, якія таксама будзе акумуляваць сродкі для выканання мерапрыемстваў, запланаваных па росце заробкаў і па рэалізацыі дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмы. Што датычыцца іншых расходаў на ажыццяўленне бягучай дзейнасці бюджэтных арганізацый, яны закладзены з улікам мінімальнай патрэбы, каб забяспечыць бесперабойнае функцыянаванне нашых бюджэтных арганізацый».

Бюджэт захавае сваю поўную сацыяльную накіраванасць. З выдзеленага фінансавання 40% пойдзе на далейшае развіццё амбулаторнай службы, уключаючы хуткую медыцынскую дапамогу. Член Пастаяннай камісіі па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Святлана АДЦІНЦОВА падкрэсліла, што жожны, хто звяртаецца па першасную меддапамогу, атрымае і будзе атрымаваць яе якасна. Дэпутат заўважыла, што недахопы бюджэту ніякім чынам не адаб'юцца на аказанні меддапамогі — пры неабходнасці сродкі на медыцыну будучы паступаць з рэзервовага фонду.

Даходы рэспубліканскага бюджэту на 2022 год прагназуюцца ў суме Br27,8 млрд. У рэспубліканскі бюджэт прадугледжана ўключыць сродкі дзяржаўных мэтавых бюджэтных фондаў: фондаў нацыянальнага развіцця, рэспубліканскага цэнтралізаванага інавацыйнага фонду, рэспубліканскага дарожнага фонду, рэспубліканскага фонду ўніверсальнага аслугоўвання сувязі і інфарматызацыі, а таксама рэспубліканскага фонду грамадзянскай авіяцыі. Асноўнымі крыніцамі паступлення даходаў у рэспубліканскі бюджэт сёлета з'яўляюцца падаткі на дабыўную вартасць, падатак на прыбытак, акцызы, падатковыя даходы ад знешнеэканамічнай дзейнасці. Што датычыцца расходаў, захавацца іх сацыяльна накіраванасць. Значную частку бюджэту складуць расходы на аплату працы, выплаты пенсій, стыпендыяў, дапамог, іншых выплат, а таксама на выкананне дзяржаўных сацыяльных стандартаў.

Вераніка КАНЮТА.

«ГІСТОРЫЯ СТАНОВІЦА ЦАЦКАЙ У РУКАХ ПАЛІТЫКАЎ»

З якой прычыны да нядаўняга часу мы не мелі рэальнай карціны трагедыі, што ў гады Другой сусветнай вайны адбылася на нашай зямлі, і чаму нам сёння як ніколі нельга замоўчваць усю праўду аб вайне?

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка аб'явіў 2022-і Годам гістарычнай памяці. Адно з палажэнняў абноўленай Канстытуцыі, вынесенай на грамадскае абмеркаванне, абвясчае, што дзяржава забяспечвае захаванне гістарычнай праўды і памяці аб гераічным подзвігу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Увесь час мы былі ўпэўненыя, што нашы папярэднікі зрабілі шмат для таго, каб устанавіць памятныя мясціны, звязаныя з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны, мемарыялізаваць іх. Ды атрымаўся, што работы ў плане ўвекавечвання памяці загінулых у гады ваеннага ліхалецця хопіць яшчэ і нам, і нашым паслядоўнікам.

Чаму нельга выкрасліць гэты перыяд гісторыі з нашай памяці, а таксама для чаго мы сёння павінны адстойваць праўду аб той вайне, аб подзвігу і трагедыі беларускага народа, мы разважалі з вядучым навуковым супрацоўнікам аддзела публікацый Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь, кандыдатам гістарычных навук Вячаславам СЕЛЯМЕНЕВЫМ.

— Вячаслаў Дзмітрэвіч, раней тагопа палажэння ў Канстытуцыі не было. Паўна, не было неабходнасці: усё, што звязана з Вялікай Айчыннай вайной, з'яўлялася для некалькіх пакаленняў святым і недамыслимым у прычыце. Што здарылася? Магчыма, прыйшло новае пакаленне беларусаў, для якіх тыя падзеі не ўяўляюць вялікай каштоўнасці?

— Раней нават пытаўся на гэтую тэму не ўзнікала. Памяць аб вайне, ушанаванне подзвігу савецкага народа з'яўлялася аксіёмай. Усё памянялася. Тыя падзеі з кожным годам аддаляюцца ад нас. Для сучаснага пакалення беларусаў Вялікая Айчынная вайна — гэта нешта далёкае, нават старажытнае ў адрозненне ад пакалення нашага, чые бацькі былі непасрэднымі ўдзельнікамі тых падзей. У моладзі зусім іншы падыход да мінулага. Гэта відаць нават па кіраўніцтве замежных дзяржаў, маладзёўшчыя прадстаўнікі яюга разважачы аб Другой сусветнай вайне як аб звычайнай з'яве. Яны нават не ўяўляюць, што такое вайна і якія наступствы яна нясе. Даволі дзіўна сёння чуць заклікі, якія даносзяцца з Еўропы, аб разгортванні пэўных ваенных дзеянняў супраць нашай краіны, Расіі. Для тых, хто бачыў вайну на свае вочы, такое ўвогуле не паддаецца здароваму сэнсу. Гэта сведчыць аб тым, што занда та мы аддаліліся ад ваенных падзей. Чым далей ад вайны, тым менш мы пра яе ведаем. Таму вельмі свое-

Падчас раскопак на 9-м кіламетры шашы Брэст — Масква каля Мінска, дзе нядаўна было выяўлена буйное пахаванне часоў Вялікай Айчыннай вайны. У некалькіх брацкіх магілах, па папярэдніх даных, спачывае звыш 38 тысяч чалавек.

часова ў Асноўным Законе краіны з'явіўся новы артыкул, накіраваны на тое, каб удзяляць пытанню захавання памяці больш увагі, каб людзі больш ніколі не ведалі, што такое вайна. Пры сучаснай зброі — гэта фактычна поўнае знішчэнне дзяржавы. Такіх працяглых баявых дзеянняў, як у гады Вялікай Айчыннай, больш ніколі не будзе. Калі ж усё-ткі вайна пачнецца, ад еўрапейскіх краін застанецца пустыня. Таму нават заікацца аб пэўных ваенных дзеяннях абсурдна.

— Нядаўна быў прыняты новы Закон «Аб генацыдзе беларускага народа». Законапраект накіраваны на абарону гістарычнай памяці, афіцыйнае прызнанне і асуджэнне генацыду беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны, а таксама ў пасляваенны перыяд. Чаму толькі цяпер, амаль праз восем дзесяцігоддзяў пасля тых жудасных падзей, на ваш погляд, будзе дадзена ацэнка злачынствам нацыстаў і іх памагатых на Беларускай зямлі?

— Сапраўды, мы вельмі позна заняліся гэтай тэмай. Але ёсць на гэта як аб'ектыўныя, так суб'ектыўныя прычыны. Па-першае, мы так доўга не закралі тэму генацыду таму, што гэта сапсавала б нашы адносіны з суседзямі. Аб гэтым нельга было пісаць, бо ў знішчэнні беларускага народа бралі ўдзел нашы «браты» па Савецкім Саюзе: калабаранты з Украіны, Латвіі, Літвы. Усе верылі ў дружбу народаў, таму імкнуліся аб гэтых негатывных момантах не казаць. Тое ж самае працягвалася і пасля распаду Савецкага Саюза...

Мы падрыхтавалі зборнік дакументаў аб латышскіх паліцэйскіх фарміраваннях у Беларусі ў гады Другой сусветнай вайны. Калі сабраліся яго выдаць, пачулі ў адказ, што ў нас добрыя адносіны з Латвіяй, таму аб нікім абнародаванні дакументаў у

музейшчыкаў і іншых спецыялістаў, якія займаюцца тэмай Вялікай Айчыннай вайны, можа стаць Закон «Аб генацыдзе беларускага народа»...

— Трэба ўлічваць той факт, што гэты закон будзе пад пільнай увагай Захаду. Заходнія, амерыканскія палітыкі і гісторыкі пад лупай разглядаюць, што мы падрыхтавалі. Яны абавязкова зачэпяцца за пэўныя дэталі, пададуць іх пад тым вуглом, які патрэбны ім, гэта будзе абсалютна не на нашу карысць. Таму мы павінны быць падрыхтаванымі. Поля для дзейнасці хопіць усім. Узяць хоць бы такое паняццё як канцлагер. У немцаў гэта месца прымусовага ўтрымання. Мы ж не можам кіравацца тым паняццём апаратам, які стварылі яны. Да ўсяго павінен быць свой падыход.

— Актыўную работу ў справе аднаўлення справядлівасці з вашымі калегамі па Нацыянальным архіве ведаеце і вы. Чаму нам сёння як ніколі нельга замоўчваць усё факты, звязаныя з Вялікай Айчыннай вайной?

— Гісторыя становіцца цацкай у руках палітыкаў. Нядаўна ў Нацыянальным архіве з дакументамі, звязанымі з партызанскім рухам, працаваў нямецкі гісторык польскага паходжання. І, натуральна, у яго была толькі адна мэта — накапаць адзін толькі «бруд», звязаны з партызанскай тэматыкай. У выніку ён паказаў партызанскі рух праз прызму негатыву, які таксама быў. А нашы гісторыкі што ў адказ? Прамаўчалі. Ёсць яшчэ адзін навуковец, які раней жыў у Беларусі, а потым з'ехаў. Нядаўна ён даў інтэрв'ю чужаземнаму радыё наконт прынятага Закона «Аб генацыдзе беларускага народа».

І на ўвесь свет сказаў, што ніякага генацыду беларусаў у нашай краіне не было. Маўляў, супраць беларускага народа быў быццам бы толькі тэрор, і каб не партызаны, якім мірныя жыхары дапамагалі, то ніхто б іх не чапаў. Ён нават дагаварыўся да таго, што план «Ост» прадугледжваў не знішчэнне беларускага народа, а перасяленне... Каб даваць адпор такім псеўдагісторыкам, мы павінны даследаваць гэтую праблему. Па тэме генацыду ў нас увогуле практычна няма працовак. Як і няма ні аднаго следствадання па карных аперацыях у Беларусі. На нашай тэрыторыі немцы правялі больш чым 140 буйных карных аперацый, няма ні аднаго з навукоўцаў не зацікаваў дадзенай тэмай. І аб знішчэнні вёсак і іх жыхароў, што таксама з'яўляецца адной з частак генацыду, няма ні аднаго спецыяльнага даследавання.

— Вядома, нашы апаненты таксама выкарыстоўваюць гэта ў сваіх мэтах. Многія немцы, прадстаўнікі іншых заходніх на-

родаў увогуле не ведаюць, што ў беларускай вёсках людзей палілі жывымі...

— Неўзабаве мы вызначым агульную колькасць спаленых вёсак. Аднак дакладныя даныя — колькі было знішчана насельніцтва, якія населеныя пункты былі пасля вайны адноўлены, а якія — не, сёння вельмі складана ўстанавіць. Мы зрабілі базу спаленых вёсак, гэта аснова. Аднак яе трэба ўдакладняць, для чаго патрэбнае прыцягненне мясцовых органаў улады. Седзячы ў архіве, не напішаш гісторыю знішчэння вёсак у раёне. Адно скажу дакладна — сёння на Беларусі мы выходзім на лічбу звыш 9300 спаленых вёсак, а не 9200, як было прынята лічыць доўгі час. І «сясцёр» у Хатыні не 185, а значна больш.

— Аб масавым знішчэнні мірных жыхароў акупантамі і іх памагатымі сведчаць і раскопкі, якія праводзяцца ў межах заведзенай Генеральнай пракуратурай крымінальнай справы аб генацыдзе беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны і ў пасляваенны перыяд. Чаму так склалася, што дагэтуль мы не мелі рэальнай карціны трагедыі, якая ў гады Другой сусветнай вайны адбылася на нашай зямлі?

— Гэта зноў наша недапрацоўка. Аднак мы гэтую памылку выпраўляем. За апошнія гады Нацыянальным архівам выдадзены шэраг зборнікаў дакументаў, якія пацвярджаюць факт генацыду ў дачыненні да беларускага народа. Зварываем работу над выпускам зборнікаў дакументаў «Без тэрміну даўнасці» па кожнай вобласці. І там у якасці аднаго з дадаткаў публікуецца спіс месцаў масавага знішчэння яўрэяў. Былы дырэктар Музея юрэй Іна Герасімава праехала па ўсёй Беларусі і даведалася аб усіх месцах знішчэння яўрэяў. А чаму мясцовыя ўлады не склалі свае спісы масавага знішчэння насельніцтва ў межах пацярпелых тых жа кніг «Паміць»? Восі і атрымалася, што амаль праз 80 гадоў пасля заканчэння вайны мы маем нявывучаныя месцы, дзе адбылася масавае знішчэнне людзей. А колькі невядомых дагэтуль пахаванняў, дзе спачываюць чырвонаармейцы, партызаны! Безумоўна, пасля вайны было не да раскопак. Краіна ляжала ў руінах. У першую чаргу трэба было аднаўляць эканоміку. Магчыма, сёння трэба падумаць пра перавядзенне раённых гісторыка-дакументальных хронік «Паміць». Месцамі гэта ўжо робіцца. Аднак не проста перапісаць, а дапоўніць з улікам тых адкрытых дакументаў, да якіх сёння ёсць доступ. Мы толькі ў пачатку гэтай работы. Куды ні глянеш — усюды «белыя плямы»...

Вераніка КАНЮТА.

ДАСЛОЎНА

«Змяненні абумоўленыя новым беларускім грамадствам»

Грамадства ў краінах мяняецца, таму ў свеце практычна не засталася канстытуцый у першалачатковай рэдакцыі. З такім меркаваннем у час семінара па падрыхтоўцы да рэфэрэндуму ў Мінскабывканкаме выступіў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар ЛУЦКІ.

Паводле яго слоў, дзючыя Канстытуцыя забяспечыла гістарычнае развіццё Беларусі без узрушэнняў і шокаў, былі створаны магчымасці для развіцця эканомікі. «Мы гаворым аб пераходзе ад індустрыяльнага да постіндустрыяльнага інфармацыйнага грамадства. Скарачаецца доля сельскага насельніцтва, развіваецца бізнес, ІТ-сектар. Змяненні дыктуюць свае правылы. У свеце практычна не засталася канстытуцый у першалачатковай рэдакцыі. Толькі ў XXI стагоддзі

каля 90 краін свету пасляхова ажыццявіла канстытуцыйныя рэформы, 57 прынялі новыя канстытуцыі. Так і нашы змяненні абумоўленыя новым беларускім грамадствам. Гэта не спроба каму-небудзь дагдзіць», — перадае словы намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта БелТА.

Таксама ён адзначыў, што насельніцтва краіны палітычна актыўнае, мае грамадзянскую пазіцыю, праўляўца цікавасць да розных кірункаў, але ў асноўным людзей хвалююць сацыяльныя

Калі ў вас з'явіцца меркаванне з нагоды праекта — пішыце ў рэдакцыю або непасрэдна ў арганізацыю, якая будзе акумуляваць і аналізаваць усё заўвагі і прапановы, — Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі. Можна скарыстацца электроннай поштай sbor@ncpi.gov.by; можна запоўніць электронную форму, якая маецца на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале па адрасе: <https://sbor.pravo.by>; можна даслаць па пошце на адрас: 220030, г. Мінск, вул. Берсана, 1А, НЦПІ, з пазнакай «Канстытуцыя».

гаранты. А новаўвядзенні яшчэ больш іх замацоўваюць, дадаў Ігар Луцкі.

Ён звярнуў увагу на важны момант у Канстытуцыі — гістарычная памяць, якой прысвечаны і гэты год. «Неабходна яе захаваць, бо гэта базавы паступак для незалежнасці, суверэнітэту. Нас спрабуюць перафармаваць, сцерці памяць і мінулае, але гэтага дапусціць немагчыма, бо за гэтым стаіць наша незалежнасць», — падкрэсліў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

...За валоданне нерухокасцю будучь плаціць усе

Дастаўка пасылак, чыстка аўтамабільных салонаў, утрыманне магіл і іншыя паслугі

А зараз спынімся на самых асноўных пазіцыях. Як вядома, колькасць індывідуальных прадпрыемстваў складае каля 270 тысяч чалавек, з іх прыкладна 84% працуе без прыцягнення наёмных асоб. Атрымліваецца, што па сваёй сутнасці такія індывідуальныя прадпрыемствы з'яўляюцца самазанятымі. Разам з тым неабходна весці ўлік, прадуладжаны для індывідуальных прадпрыемстваў, самастойна выконваць падлік падаткаў, уносаў у фонд сацыяльнай абароны насельніцтва, прадстаўляць падатковыя дэкларацыі, прымаць наяўныя грашовыя сродкі з выкарыстаннем касавых абсталявання. Як паведамілі рэдакцыі ў падатковым ведамстве, у рамках выпрацаванай канцэпцыі прапануецца пашырыць кола самазанятасці і значна спрасціць адміністрацыю іх дзейнасці. Што дазволіць грамадзянам у статусе індывідуальных прадпрыемстваў перайсці ў катэгорыю самазанятых.

У гэтых мэтах для самазанятасці грамадзян са студзеня новага года прадугледжана пашырэнне пераліку відаў дзейнасці з захаваннем магчымасці выплаты адзінага падатку для індывідуальных прадпрыемстваў і іншых фізічных асоб (адзіны падатак). У пералік відаў дзейнасці дадаткова ўключаны: ландшафтнае праектаванне; кур'ёрская дзейнасць (дзейнасць па дастаўцы тавараў, пасылак, пакетаў); чыстка салонаў транспартных сродкаў; утрыманне магіл і догляды іх; арэнда, пракат забавляльнага і спартыўнага абсталявання (роўраў, канькоў, турыстычнай амуніцыі і іншага).

Аднаасова прапануецца захаваць дзеючы збор за ажыццяўленне рамесніцкай дзейнасці. У частцы рамесніцкай дзейнасці прапануецца: з 2022 года — стаўку збору, якая вызначаецца ў цяперашні час зыходзячы з базавай велічыні, вызначыць у беларускіх рублях і праіндэксаваць на прагнозна індекс росту спажывецкіх цен на 2022 год. З 2023 года — даць рамесніку права выбару рэжыму падаткаабкладання: рамесніцкі збор або падатак на прафесійны даход.

У дачыненні да дзейнасці па аказанні паслуг у сферы агракультуры прапануецца захаваць на 2022—2023 гады фіксаванае

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

падаткаабкладанне. Пры гэтым такі збор прадуладжаны штомесяц у памеры 31 рубля за кожную аграэкспедыцыю. З 2024 года дадзеныя катэгорыя самазанятасці будзе аднесена да плацельшчыкаў падатку на прафесійны даход.

Перавагі ажыццяўлення дзейнасці ў якасці самазанятага, на думку прадуладжана, будзюць: віды дзейнасці, акрамя забароненых заканадаўствам. Дазваляецца сумяшчаць дзейнасць у якасці самазанятага з працай па найме і вядзеннем прадпрыемстваў дзейнасці ў якасці суб'екта гаспадарання. Рэгістрацыя дзейнасці самазанятага ў ўзаемадзеянні яго з падатковым органам магчыма ў рэжыме анлайн. Сумяшчаецца гэта з простым рэжымам падаткаабкладання з выплаты падатку ў працэнтах ад выручкі без вядзення падатковага ўліку і падатковай справаздачнасці.

Выраўноўванне падатковай нагрукі

З улікам значнага пашырэння сферы самазанятасці выразна рэгламентаваны віды дзейнасці, у рамках якіх магчыма прымяненне арганізацыйна-прававой формы — індывідуальных прадпрыемстваў з магчымасцю прыцягнення наёмных работнікаў (да трох чалавек).

Гэта таксама неабходна для выраўноўвання падатковай нагрукі з іншымі суб'ектамі гаспадарання, у прыватнасці з мікраарганізацыямі, і павышэння ўкладу індывідуальнага прадпрыемства ў бюджэт.

Менавіта таму з гэтага года прадугледжана скарачэнне пераліку відаў дзейнасці, якія абкладаюцца адзіным падаткам, і забарона на прымяненне спрощанай сістэмы падаткаабкладання (ССП) пры аказанні паслуг (за выключэннем індывідуальных прадпрыемстваў, якія аказваюць паслугі ў сферы турыстычнай дзейнасці, аховы здароўя, сухапутнага транспарту, грамадскага харчавання, дзейнасці ў галіне камп'ютарнага праграмавання).

Згодна з прынятым дакументам, са студзеня выключылі прымяненне адзінага падатку пры: рэалізацыі дадатковых жылыва-камунальных паслуг; ажыццяўленні дыстанцыйнага гандлю таварамі; ажыццяўленні дзейнасці іншага пасажырскага сухапутнага транспарту, дзейнасці пасажырскага рачнога транспарту і ажыццяўлення грамадскага харчавання.

Для мікраарганізацыі ў рамках прымянення спрощанай сістэмы падаткаабкладання з 2022 года адмяняецца выплата падатку на да-

баўленую вартасць, карэктуюцца крытэрыі прымянення дадзенага рэжыму (валавая выручка ў суме 2,15 млн рублёў у год, колькасць работнікаў не больш за 50 чалавек), адзіная стаўка падатку вызначаецца ў памеры 6%.

Павысць рэсурсную базу мясцовых бюджэтаў

Адно з самых прыкметных змяненняў у Падатковым кодэксе — адмена падатковай льготы ў дачыненні да кватэр у шматкватэрных жылых дамах. Мэта гэтага новаўвядзення — зраўняць умовы падаткаабкладання грамадзян, якія жывуць у шматпавярховых, і тых, хто з'яўляецца ўладальнікам індывідуальнага жылля, а таксама павысць рэсурсную базу мясцовых бюджэтаў.

Такім чынам, з 1 студзеня гэтага года фізічныя асобы, якія маюць ва ўласнасці або прынятыя па спадчыне жыллыя памішканні ў шматкватэрным або бларкіраваным жылым доме (доля ў праве ўласнасці або ў спадчыне на азначаную маёмасць), сталі плацельшчыкамі падатку на нерухокасць.

Не плаціць новы падатак змогуць асобы, якія дасягнулі агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту (асобы, якія маюць права на пенсію па ўзросце са зніжэннем агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту), прызнаныя недзяездольнымі, якія праходзяць альтэрнатыўную службу, а таксама інваліды I і II групы, неплаўналетнія дзеці, члены шматдзетных сем'яў, ваеннаслужачыя тэрміновай ваеннай службы, удзельнікі Вялікай Айчыннай вайны і іншыя асобы, якія маюць права на льготнае падаткаабкладанне ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб ветэранах».

Сума падатку, якую трэба заплаціць за нерухокасць, вызначаецца, зыходзячы з разліковага кошту аднаго квадратнага метра тыповага капітальнага будынка на 1 студзеня агульнай плошчы жыллага памяшкання і стаўкі падатку ў памеры 0,1%.

Так, напрыклад, пры рэалізацыі названых падыходаў падатак на нерухокасць на стандартную кватэру плошчай 60 квадратных метраў за год складзе ад 27 рублёў у раённых цэнтрах да 48,6 рублёў у Мінску, што супастаўна з падатковай нагрукі на ўладальніка індывідуальных жылых дамоў. Пры гэтым у мэтах спрашчэння адміністрацыя фізічных асоб будучы ажыццяўляць выплату падатку на нерухокасць за 2022 год у два этапы. Першы — не пазней за 15 лістапада 2022 года — авансавы пла-

цеж па падатку на нерухокасць на падставе паведамлення падатковага органа, якое ўручаецца не пазней за 1 верасня 2022 года. Авансавы плацеж выплываецца ў памеры 50% вылічаных за 2022 год сум падатку. Другі — не пазней за 15 лістапада 2023 года — даплаціць падатку на нерухокасць на падставе паведамлення падатковага органа, якое ўручаецца не пазней за 1 верасня 2023 года.

Барацьба з заробкамі ў «канвертах»

У гэтым годзе была ажыццяўлена індэксацыя на прагнозна тэмпы інфляцыі (7,2%) ставак падаткаў, устаноўленых у беларускіх рублях (зямельнага, экалагічнага і іншых); павышэнне асобных ставак падаткаў апераджальнымі тэмпамі (падатку на гультыны бізнес — на 10%, акцызаў на тютуневыя вырабы — у сярэднім на 15%); увар'ядненне акцызаў на вадкасці для электронных сістэм курэння і не тютуневыя нікацінныя вырабы.

Новым дакументам таксама прадугледжана павелічэнне стаўкі падаходнага падатку з фізічных асоб да 20% у дачыненні да сум перавышэння расходаў грамадзян над іх даходамі. Павышэнне стаўкі падаходнага падатку будзе прымяняцца ў дачыненні да заробку ў «канвертах», атрыманага фізічнымі асобамі з 1 студзеня 2022 года, а таксама ў дачыненні да даходаў, вылічаных у адпаведнасці з заканадаўствам падатковым органам, зыходзячы з сум перавышэння расходаў над даходамі, на падставе актаў камеральных праверак, а таксама ў іншых выпадках.

Планы на сёння і на заўтра

Мяркуюцца, што запрацуе шэраг мер, накіраваных на стымуляванне эканамічнай дзейнасці. Перш за ўсё гэта датычыцца пашырэння магчымасцяў па выкарыстанні інвестыцыйнага падатковага выліку. Акрамя таго, падатковая нагрукі ў 2022 годзе ў параўнанні з 2021 годам памяншыцца на 0,9% і складзе 22,6% да ВУП.

Дакумент прадугледжвае развіццё заканадаўства на наступны год. З 2023 года для самазанятасці грамадзян прадугледжана ўстаноўленне падатку на прафесійны даход (ППД) у працэнтах ад атрыманых даходаў на падставе лічбавых платформаў, якая дазваляе ў тым ліку ажыццяўляць прыём безнаўнёных плацельшчыкаў.

Плацельшчыкамі ППД будучы з'яўляцца самазанятыя грамадзяне, гэта значыць, фізічныя асобы, якія маюць прафесійны даход ад дзейнасці, пры вядзенні якой яны

не маюць работадаўцы і не прыцягваюць фізічных асоб па працоўных дагаворах, а таксама даход ад выкарыстання маёмасці. Пры гэтым самазанятыя змогуць займацца любымі відамі дзейнасці, акрамя забароненых.

Выплата ППД будзе ажыццяўляцца з дапамогай дадатку «Падатак на прафесійны даход» — праграмага забеспячэння Міністэрства па падатках і зборах. Выплата яго замяніць аплата падаходнага падатку з фізічных асоб, а таксама абавязковых страхавых узносаў у бюджэт дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. Стаўкі ППД устанавляюцца ў наступных памерах: пры рабоце з фізічнымі асобамі, а таксама юрыдычнымі асобамі-нерэзідэнтамі — 10% ад выручкі. Пры рабоце з арганізацыямі-рэзідэнтамі — стаўка ў памеры 10% будзе прымяняцца пры суме выручкі да 60 тысяч рублёў, у выпадку перавышэння гэтага значэння стаўка будзе складаць 20%.

Тым, хто здае кватэры

Стаўка падаходнага падатку са здачы жылых і нежылых памяшканняў з першых дзён студзеня павялічылася. Пра гэта сведчаць даныя Міністэрства па падатках і зборах. Стаўкі падатку павялічыліся на прагнозна ўзровень інфляцыі на 2022 год.

Цяпер за здачу аднапакёнай кватэры ў Мінску, дачы і садовага доміка арэндадаўцу прыйдзецца выплаціць 36,8 беларускага рубля ў месяц. Раней гэта сума складала 34,3 рубля.

Нязначна такіх выраслі і ў рэгіёнах. У такіх абласных цэнтрах, як Брэст, Віцебск, Гомель, Гродна і Магілёў, падобная падатковая стаўка роўная 34,5 рубля (раней — 32,20 рубля). У такіх гарадах, як Баранавічы, Бабруйск, Барысаў, Жлобін, Жодзіна, Ліда, Мазыр, Маладзечна, Наваполацк, Орша, Пінск, Полацк, Рэчыца, Светлагорск, Слуцк і Салігорск, цяпер падатковая стаўка за здачу кватэры роўная 22,6 рубля (раней — 21,1 рубля). У іншых гарадах абласнога, раённага падпарадкавання і пасёлках гарадскога тыпу кватэраздачы будучы абавязаны заплаціць 16,6 рубля (раней — 15,50 рубля), а ў астатніх населеных пунктах 11,9 рубля.

Пры атрыманні даходаў ад здачы ўнаём жылых або нежылых памяшканняў падатковая інспекцыя рэкамэндуе загадаць ажыццяўляць аплата падатку за студзеня гэтага года па новых стаўках. Звесткі аб суммах, якія падлягаюць да выплаты падатку за 2022 год, размешчаны ў АРП.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У МЗС Кітая назвалі тэмы, якія неабходна абмеркаваць «ядзернай пліцёрцы»

«Ядзерная пліцёрка» не павіна абмяжоўвацца абмеркаваннем пытанняў, звязаных з ядзернымі ўзбраеннямі, на парадку дня таксама павінны стаць найноўшыя тэхналогіі, супрачарэтная абарона, космас і штучны інтэлект, заявіў дырэктар дэпартаменту па кантролі над узбраеннямі МЗС КНР Фу Цун.

Раней лідары пяці ядзерных дзяржаў (РФ, ЗША, Кітай, Вялікабрытанія, Францыя) выступілі з заявай аб прадухіленні ядзернай вайны і недапушчэнні гонкі ўзбраенняў. Так, паводле заявы, баі маюць намер умацоўваць меры па прадухіленні ненаўмыснага прымянення ядзерных узбраенняў, займаюцца пошукам дыпламатычных падыходаў, каб пазбягаць ваеннай канфрантацыі, павышаць узровень ўзаемнага даверу і

прадухіляць гонку ўзбраенняў, а таксама заявілі, што ў ядзернай вайне не можа быць пераможцаў, яна ніколі не павіна быць развязана.

Новы варыянт каранавіруса знойдзены на поўдні Францыі

Новы варыянт каранавіруса знойдзены на поўдні Францыі, паведамляе ТАСС са спасылкай на аўстрыйскую газету Heute.

Па інфармацыі газеты, невядомы штам выяўлены ў падарожнікаў з Камеруна, якія вярнуліся ў Францыю. Эксперты не выключваюць, што ўзбуджальнік дадзенага варыянта віруса распаўсюджаны ў гэтай афрыканскай краіне. Тэсты выявілі ва ўсіх заражаных «атыповую камбінацыю мутацый», піша выданне. Новы варыянт атрымаў абазначэнне В.1.640.2 і быў знойдзены медыкамі Марсэля. Французскія вучоныя гавораць, што ў новым варыянце выяўлена 46 мутацый. Узровень пагрозы гэтага штама пакуль невядомы.

Тым часам, паводле заявы кіраўніка карпарацыі «Рас-тэх», якая працуе над стварэннем універсальнага прэпа-

рату для прафілактыкі вірусных інфекцый, першыя вынікі даследаванняў вакцыны ад групы і каранавірусаў будучы прадстаўлены ўжо ў 2022 годзе. Кіраўнік карпарацыі Сяргей Чамезаў адзначыў: «Трэба правесці ўсе выпрабаванні, каб было найперш бяспечна і эфектыўна». Паводле яго слоў, вынікі даследаванняў добрыя.

Аналітык назваў грошы, якія ніколі не падвядуць

Сусветны крызіс, звязаны з пандэміяй каранавіруса, у пэўнай ступені аслабіў пазіцыі амерыканскага долара адносна іншых валют, расказаў агенцтва «Прайм» эксперт кафедры эканамічнай тэорыі РЭУ імя Г. В. Пляханова Кава Ходжа.

Паводле яго слоў, летася сітуацыя на валютным рынку змянялася, самай стабільнай валютай стаў швейцарскі франк. Гэта звязана з моцнай эканамікай і надзейнай банкаўскай сістэмай краіны, растлумачыў Ходжа.

У топ-3 самых стабільных валют таксама ўваходзяць японская ена і нарвежская крона, адзначаў эксперт. Што датычыцца кошту да долара, у топ-3 рэйтынгу Forex увайшлі кувейцкі дынар, дынар Бахрэйна, аманскі рыял і ірданскі дынар.

Ніколі не забудзем

ДЗЕЦІ НЕЗАЛЕЖНАЙ БЕЛАРУСІ — ВЕТЭРАНАМ І БУДУЧЫМ ПАКАЛЕННЯМ

Фонд Аляксея Талая запускае глабальны патрыятычны праект

Чым далей у гісторыю адыходзяць падзеі Вялікай Айчыннай вайны, тым больш узрастае важнасць захавання памяці. Унікальны вопыт ветэранаў — тое, без чаго сёння немагчыма стварыць новую гісторыю, упэўнена рухацца наперад усёй краіне і кожнаму чалавеку паасобку.

Нездарма матывацыйны спікер **Аляксей ТАЛАЙ** у сваіх выступленнях і інтэрв'ю падкрэслівае: той страшны удар, страту рук і ног, ён перажыў дзякуючы свайму дзядулю, ветэрану Вялікай Айчыннай вайны. Сваёй падтрымкай, парадамі, вынесенымі з сурогава жыццёвага вопыту, ён навучыў любімага ўнука, што галоўнае — гэта само жыццё, якім бы складаным і несправядлівым яно ні падавалася.

Аляксея Трафімавіча Талая не стала ў 2017 годзе. Але любімы ўнук Аляксей не перастае цытаваць яго крылатыя выразы, кіравацца яго парадамі і прыводзіць дзядулю ў прыклад. Ён на гэтым вырас — і гэта яго арыенцір на усё жыццё. Каб такі арыенцір быў ва ўсіх, Дабрачынны фонд Аляксея Талая рэалізаваў грандыёзны праект «Дзеці незалежнай Беларусі — ветэранам і будучым пакаленням».

У лютым 2021 года Дабрачынны фонд Аляксея Талая і Міністэрства адукацыі падпісалі пагадненне аб супрацоўніцтве. «Мы маем велізарны вопыт работы ў розных кірунках. Напрыклад, наш праект «Спартсмены Беларусі — сіла ў адзінстве!» быў адзначаны кіраўніком дзяржавы. Як заснавальнік фонду я атрымаў ўзнагароду з рук самога Прэзідэнта. Сёння мы хочам анасаваць важны праект «Дзеці незалежнай Беларусі — ветэранам і будучым пакаленням». Ён накіраваны на тое, каб нашы дзеці мелі вобраз Перамогі, пераадолення, здавалася б, немагчымага. Я ўспінаю гісторыю пра вайну, якія раскажылі мне дзядуля, яго апавяданні пра тое, якія яны дзяліліся апошнімі крошчымі хлеба, адстойваючы нас, сучасных беларусаў, і разумею: нягледзячы ні на што, ідзі наперад», — адзначае Аляксей.

«Сутнасць праекта «Дзеці незалежнай Беларусі — ветэранам і будучым пакаленням» заключаецца ў аднаўленні гістарычнай памяці, захаванні сувязі пакаленняў, якая цяпер страчваецца, уцягванні моладзі ў вывучэнне гісторыі. Вялікая Перамога была агульнай, дзякуючы гэтым яна і адбылася. Яна далася вельмі дарагой цаной, і наш святы абавязак — захоўваць памяць і павага да продкаў-герояў. Выхоўваць малодзе пакаленне не столькі словам, колькі справай і праз дзейнасць. Дзеці павінны нешта карыснае ствараць сваімі рукамі, нешта прыдумваць, мець дачыненне да агульнай дарослай справы. Тады ў іх застаецца важны практычны досвед. Веданне далёка не заўсёды становіцца навыкам, перакананнем, больш эфектыўна даць дзіцяці магчымасць прапусціць веда праз душу — быць уцягнутымі ў дзеянне», — адзначыла **Алена ЯРАШЭВІЧ, каардынатар сацыяльна-гуманітарных праектаў фонду імя Аляксея Талая.**

Жамчужына праекта — зборнік дзіцячых эсаў аб вайне «Жывая памяць удзячных

пакаленняў». Выданне на 45 тамоў стала самым вялікім зборнікам дзіцячых эсаў ў свеце. У Беларусі тры тысячы школ, у фонд прыйшло каля дзвюх з паловай тысяч эсаў. Удзел у конкурсе быў добраахвотны. Дзеці дасылалі сямейныя гісторыі, дзяліліся сваімі думкамі. У эса вельмі шмат асабістай сямейнай інфармацыі, таму самая вялікая намінацыя — «Вялікая Айчынная вайна ў сямейнай гісторыі». Эса на гэтую тэму занялі ажно 18 тамоў. Шмат асабістых гісторыяў і ў іншых намінацыях.

Па словах Алены Ярашэвіч, у сваіх эсах школьнікі не проста раскажылі вядомыя ім ваенныя гісторыі, не толькі дзеляцца сваімі думкамі на гэтую тэму, але і ўзнялі актуальныя пытанні. «Намінацыя «Чаму я святкую 9 Мая» ўзяла актуальную на сёння праблему. У апошнія гады, у асноўным, у моладзі ўзнікаюць пытанні нахштальт: «навошта мы святкуем Дзень Перамогі, столькі людзей загінула, а мы весялімся, парад праводзім» і іншыя. І ёсць некаторыя эсы, дзе падобная думка прасочваецца. Яны паказваюць, наколькі лёгка

змяніць успрыманне дзяцей, якія не зведалі вайны. Думаючы чалавек знойдзе ў гэтых дзіцячых разважаннях шмат карыснага для сябе. Мы свядома іх не рэдагавалі. Імкнуліся максімальна захаваць усё, як ёсць, каб паказаць, якія гісторыі раскажылі бабুলі і дзядулі, як сучасныя дзеці успрымаюць вайну».

Плануецца, што выданне дзіцячых эсаў будзе ў кожнай бібліятэцы, у кожнай школе. Арганізатары праекта ўпэўненыя, што яго можна і трэба выкарыстоўваць на класных гадзінах, на школьных мерапрыемствах.

Дабрачынны фонд Аляксея Талая ініцыяваў і стварэнне памятнага знака «Жывая памяць удзячных пакаленняў». У конкурсе, які праводзіўся разам з Міністэрствам культуры Рэспублікі Беларусь, перамог эскіс скульптара Уладзіміра Іванавіча Слабодчыкава. Арганізатары сцвярджаюць, што гэта будзе помнік з вялікім сэнсам. «Дрэва — сімвал жыцця, якое нягледзячы ні на што, працягваецца, а трохвугольны ліст — вестка з мінулага ў будучыню. Галоўная ідэя помніка — жыццё працягваецца, і нашадкі удзячныя за гэта. Прадгледжваецца, што помнікаў будзе тры — у Мінску, у Брэсце і ў Маскве. Вельмі хацелася падключыць да гэтага праекта дзяцей. Мы прапанавалі ім сабраць савецкія манеты, якія ёсць у кожным доме, і перадаць нам. Гэтыя манеты ўвойдуць у сплаў помнікаў. Важна даць дзецям магчымасць мець дачыненне да часгоўці вялікага. І як выдатна будзе, калі праз гады гэтыя ўжо пасталелыя дзеці прывядуць да помнікаў сваіх дзядоў і раскажыць, што ў іх стварэнні ёсць і іх унёсак», — раскрыла падрабязнасці Алена Ярашэвіч. — Мы нікога ні да чаго не прымушваем, усе ўдзельнічаюць у нашых праектах добраахвотна. Наша задача — матываваць людзей. А яны, бачачы, што ёсць магчымасць стаць часткай вялікай, патрэбнай справы, загарваюць новымі ідэямі».

Самыя цікавыя і арыгинальныя эсы праекта будзе апублікаваныя на старонках «Звязды».

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота Аліны МАЗАВЕЦ.

Дзеля памяці

РЫЦАР БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ

Сышоў з жыцця Адам Мальдзіс

«Добра, што ў нашай навуцы, літаратуры, культуры працуе Адам Мальдзіс, сапраўды рыцар навукі і пісьменства, які, накрэсліўшы на сваім шчыце годны дзівіз, пераможна б'ецца на розных турнірах свету ў славу адзінай Дамы сэрца — Беларускай Культуры. І гэтая Дамы, вядома ж, адказвае яму ўзаемнасцю».

Так калісьці пісаў пра Адама Мальдзіса ў прадмове да ягонай кнігі «І ажываюць спадчыны старонкі» Генадзь Кісялёў.

Кніга тая і цяпер ляжыць каля майго рабочага месца. А «рыцар навукі і пісьменства», Адам Восіпавіч Мальдзіс, 3 студзеня 2022 года сышоў з жыцця... Туды, дзе сустрэнецца з іншымі рыцарамі беларускай культуры, сваімі сябрамі Генадзем Кісялёвым і Уладзімірам Караткевічам...

Адам Восіпавіч апошнія гады цяжка хварэў, не выходзіў на людзі... І так называлася было, што вош, не сустрэўшы яго ні на канферэнцыі, ні на прэзентацыі, не запрасіў да ўдзелу ў дыскусіі, не пазвоўшы, каб пракансультавацца пра якую беларускую гістарычную асобу, даведацца каларытны факт

пра быт XVIII стагоддзя... Бо хто быў большым аўтарытэтам у падобным, чым Адам Мальдзіс, які дапамагаў з гістарычным каларытам таму ж Уладзіміру Караткевічу? У каго яшчэ можна было спытацца, ці існуе працяг эпапей «Каласы пад сярпом тваім», і пачуць у адказ сапраўдную дэтэктывую гісторыю? Хочаш вер, хочаш — не, але ж сведка падзей гаворыць...

...Яго хада з гадамі рабілася ўсё больш павольнай, крокі сталі кароткімі, шаргатлівымі... Але цэпкі партфель, запоўнены кнігамі, часопісамі, рукапісамі, быў пры ім, і яныя здольнасць прыдумляць новыя праекты здавалася невычэрпнай. Усё, што датычылася беларускай культуры, было ягонай асабістай справай. Ён апантана расшукваў у замежных і айчынных архівах звесткі пра нацыянальныя дзеянні, ішоў па слядах беларускіх скаргаў, што трапілі за мяжу, дамагаў аднаўлення сядзібы і ўстанавлення помнікаў... Нездарма ж яго называлі чалавекам-эпохай, чалавекам-энцыклапедыяй. То ён шукае звесткі пра вакзал на станцыі Гудагай, каб унесці яго ў спісы гістарычных каштоўнасцяў,

то дабіваецца, каб знойдзены ім знакі «Полацкі сшытак» з беларускай музыкой эпохі барока згодна фактаў, называўся Астрамечаўскай. То едзе на радзіму Ігната Дамейкі дзеля ўвёкавечання памяці героя ці на сімпозіум у Клецк, прысвечаны Зыгмунту Фялінскаму — бо першым напісаў у 1969 годзе ў сваёй кніжцы «Падарожжа ў XIX стагоддзе» пра маці новага святаго, Еву Фялінскую... Падрабязнасці пра беларуса Іосіфа Гашкевіча, першага расійскага дыпламата ў Японію, Адама Мальдзіс расшукваў у Краіне Узыходзячага Сонца, і менавіта ён дамогся з'яўлення помніка на сапраўдным месцы пахавання Гашкевіча, у Астраўцы... Колькі пільнай навуковай, даследчыцкай працы!

Аднойчы, падчас доўгай размовы за гарбаты пасля прэзентацыі майго рамана Адам Восіпавіч пачаў успамінаць, як у дзяцінстве марыў стаць астраномам. Любіў разглядаць зоры...

Хлопец з сялянскай сям'і вёскі Расолы на Астрэваччыне сапраўды адрыве не адну зорку ў беларускай гісторыі. Выдасць некалькі дзясяткаў кніг. Зробіцца дырэктарам

Нацыянальнага навукова-асветніцкага цэнтра імя Францыска Скарыны, прэзідэнтам Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў, кіраўніком аддзела культуралогіі Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі... У 1990 годзе ў якасці члена дэлегацыі БССР возьме ўдзел у рабоце 45-й сесіі ААН... Атрымае Дзяржаўную прэмію за даследаванні па гісторыі беларускай літаратуры, ордэн Францыска Скарыны... Немагчыма пералічыць усе ўзнагароды, пасады і працы чалавека-эпохі...

Падчас нашых размоў мы сыходзілі на тым, як важна не проста выяўляць гістарычныя факты, але ствараць у добрым сэнсе слова міфы — падаваць тыя ж факты займальна, прыцягальна... А калі што, пісьменніку не грэх і пускаяць у ход фантазію. Усё дзеля таго, каб разбурыць «убыты ў галовы» і без дапамогі суседзяў міф пра непаўнацэннасць беларусаў — гістарычную, культурную, побытавую... Маўляў, мелі мы толькі курныя хаты, лапці на нагах, каўтун на нечасанай галаве, тужлівыя песні ды скарглівыя казкі»...

З усяго яго плёну паўстае зусім іншая Беларусь — якой

Фота Юлія ПІСЦІКІНА

можна ганарыцца, з багатым гістарычным мінулым, з цэлым пантэонам герояў і неацэннымі скаргамамі...

Ён не дажыў да сваіх 90 гадоў... А да вечнасці дажыў. Тое, што рыцар дзеля Беларусі яе верны рыцар, не будзе забыта ніколі.

Людміла РУБЛЕУСКАЯ.

РАБОЧЫЯ РУКІ РОБАТ НЕ ЗАМЕНІЦЬ

У Кобрынскім політэхнічным каледжы рыхтуюць будаўнікоў, дрэваапрацоўшчыкаў, майстроў мастацкіх рамёстваў

Загачык вучэбна-вытворчай майстэрні каледжа Яўген ГРЫГАРУК паказвае абраз, які яны разам з навучэнцамі групы Д-24 выразалі з дрэва. Твор мастацтва, ды і толькі! Як высветлілася, такіх і іншых вырабаў тут — цэлы музей. А па дарозе да экспазіцыі абвясцова пройдзе паўз «царскі інтэр'ер», які таксама выразаны з дрэва. Некалькі залаў музея адведзена пад работы навучэнцаў розных гадоў, найбольш тут дыпломных работ. У іх ліку, напрыклад, вырабы кіраўнікоў навучальнай установы: цяперашняга — Аляксандра Юшчука і папярэдняга — Васіля Дземідовіча.

вядомы ў горадзе і за яго межамі мастацкі прафесійна-тэхнічны каледж.

ДЛЯ ТЭОРЫ І ПРАКТЫКІ

Гісторыю навучальнай установы беражліва збіраюць і захоўваюць бібліятэкары. Калі ў 2018 годзе адзначалі 50-гадовы юбілей каледжа, да альбомаў, дакументаў, здымкаў давалася звартацца шмат разоў. На свята прыехалі госці, у тым ліку былыя выпускнікі. Вядома, было нясорамна паказаць ім навучальную і вытворчую базы, пазнаёміць з дасягненнямі.

Політэхнічны каледж цяпер мае тры вучэбныя корпусы, у якіх размешчаны 39 аўдыторый, 19 майстэрняў і 5 лабараторый, расказвае дырэктар. Для заняткаў спортам маюцца спартыўныя залы плошчай больш за 500 квадратных метраў, ёсць трэнажорная зала, баскетбольная пляцоўка, гім-

АД ПРАФТЭХВУЧЫЛІШЧА ДА КАЛЕДЖА

Сёння Кобрынскі політэхнічны каледж — адна з найбольш адметных сярэдніх навучальных устаноў будаўнічага профілю ў Брэсцкай вобласці. Яго дырэктар Аляксандр ЮШЧУК гаворыць, што каледж рэалізоўвае адукацыйныя праграмы сярэдняй спецыяльнай адукацыі і прафесійна-тэхнічнай адукацыі па цэлым шэрагу спецыяльнасцяў. Тут рыхтуюць як тэхнічна-будаўнікоў, спецыялістаў па абслугоўванні і эксплуатацыі жылых дамоў, так і малароў ды муляраў, тынкоўшчыкаў, плітчнікаў, станочнікаў дрэваапрацоўкі і многіх іншых.

Каледж вырас з вядомага ў горадзе ПТВ-102 будаўнікоў. Прафтэхвучылішча было ўтворана больш за паўстагоддзя таму, у 1968 годзе. Першы набор склаў 88 чалавек. Сваёй вучэбна-вытворчай базы не было, у інтэрнаце ПМК-70 абсталявалі чатыры вучэбныя класы. А ў падвале інтэрната адкрылі сталуюку для навучэнцаў. Хлопцы вучыліся на муляраў і малароў, тынкоўшчыкаў, цесляроў. А практыкай для іх становілася сапраўднае будаўніцтва. Пачынаючы з 1972 года, цэлае дзесяцігоддзе навучэнцы разам са сваімі майстрамі вытворчага навучання ўзводзілі корпус, вытворчыя майстэрні, спартыўную залу. І цяперашнія вучні карыстаюцца вучэбным корпусам па вуліцы Леніна, які пабудавалі папярэднікі. У 1982 годзе вучылішча атрымала чарговы імпульс развіцця з праз новы вучэбна-вытворчы корпус. Набор павялічыўся да 220 чалавек. Сталі рыхтаваць навучэнцаў па больш складаных будаўнічых спецыяльнасцях. База развілася, з'явіліся новы інтэрнат. У 2003 годзе ўстанова стала называцца прафесійна-тэхнічным каледжам будаўнікоў, а праз 10 гадоў атрымала цяперашнюю назву: «Кобрынскі дзяржаўны політэхнічны каледж». У 2014 годзе рашэннем аблвыканкама да політэхнічнага быў далучаны

У майстэрнях і вучэбных аўдыторыях.

Яўген ГРЫГАРУК дэманструе драўляны абраз.

настычны гарадок, маюцца актывыя залы для правядзення любых мерапрыемстваў. Асвойваць камп'ютарную справу маладыя людзі прыходзяць у камп'ютарныя лабараторыі, іх чатыры. Бо інфарматыка сёння — не проста вучэбны прадмет, а справа першай неабходнасці. Нават зваршчыкі цяпер вывучаюць сваю спецыяльнасць з дапамогай высокіх тэхналогій, камп'ютары актыўна выкарыстоўваюцца падчас работ сучаснымі зварачнымі апаратамі.

Што важна, усе, хто мае патрэбу, забяспечваюцца пражываннем, установа мае два інтэрнаты. Пасля далучэння мастацкага каледжа дзве бібліятэкі аб'ядналі ў адну вялікую, але чытальныя залы ёсць у абодвух інтэрнатах. Адным словам, тут усё для паспяховай вучобы і развіцця маладых людзей, якія паступаюць сюды як з сярэдняй адукацыяй, так і з базавай.

РЭСУРСНЫ ЦЭНТР

Сёння ў каледжы навучаецца 551 чалавек, з іх 335 атрымліваюць рабочыя спецыяльнасці. Гонарам навучальнай установы,

несумненна, з'яўляецца рэсурсны цэнтр, які пачаў фарміравацца восем гадоў таму. Ён працуе па двух спецыяльнасцях: санітарна-тэхнічнае абслугоўванне будынкаў і збудаванняў і эксплуатацыя абсталявання дрэваапрацоўкі. На справе гэта магчыма адтачыць майстэрства мантажніка санітарна-тэхнічных сістэм і станочніка дрэваапрацоўчых станкоў на станках і абсталяванні самых сучасных узораў. Найноўшае абсталяванне можа сабе дазволіць не кожная навучальная ўстанова падобнага профілю. Напрыклад, адзін станок па дрэваапрацоўцы, які не так даўно атрымалі, каштуе 294 тысячы рублёў. Таму і ствараюцца такія рэсурсныя цэнтры як набытак для ўсіх.

Навучэнцы вобласці прыязджаюць сюды, каб вучыцца працаваць на тым ці іншым станку альбо абсталяванні. Перыядычна ў Кобрыне навучаюцца будучыя спецыялісты з Луніна, Пінска, Баранавіч, Бярозы.

Летась з'явілася суперсучаснае абсталяванне для дрэваапрацоўкі. Далейшае аснашчэнне цэнтра па дадзенай тэме прадугледжана на перыяд да 2023 года. І калі ўсе заплаваныя станкі і агрэгаты будуць устаноўлены, у Кобрын змогуць прыязджаць навучэнцы профільных устаноў з усёй краіны.

Рэсурсны цэнтр па сантэхуладкаванні працуе з 2013 года. Вучні прыязджаюць альбо на тыдзень па праграме 36 гадзін навучання, альбо на два тыдні — па праграме 72 гадзін. Тут яны ўжо сваімі рукамі пад кіраўніцтвам майстра праводзяць мантаж абсталявання, навучаюцца розным нюансам. Маладыя людзі на гэты час засяляюцца ў інтэрнат, атрымліваюць магчымае харчаванне ў сталуюцы.

Цяпер вядзецца работа ў плане пашырэння паслуг рэсурснага цэнтра, у тым ліку паслуг платных. Скажам, нейкі індывідуальны прадпрыемальнік захачеў навучыцца працаваць на адным з новых станкоў. Ён выбірае ў інтэрнаце праграму навучання з разліку 36 альбо 72 гадзін і праходзіць навучанне. Разглядаецца таксама варыянт

укаранення мінімальнага праграмаў навучання, напрыклад на адзін дзень. Можа, каму і гэтага будзе дастаткова, каб асвоіць не ўвесь станок, а нейкую вызначаную функцыю, напрыклад апрацоўку па контуры на лазера-паліравальным станку. І гэта рэальна зрабіць за дзень.

Што датычыцца мантажніка сантэхсістэм, каледж мае шмат так званых стэндаў, на якіх навучэнец можа сабраць-разабраць сучасныя прыборы ацяплення, водазабеспячэння і водаадвядзення, газазабеспячэння. Абласное ўпраўленне адукацыі выдзяляе сродкі на матэрыял, які выкарыстоўваецца ў ходзе практычнага навучання. Скажам, метр трубы каштуе 16 рублёў, ёсць трэба адрэзаць, падагнаць у ходзе работы, і будучы майстар гэта павінен зрабіць сваімі рукамі, інакш ён не навучыцца.

КУЛЬТУРА РАБОЧАГА ПРАЦЭСУ І ВЫСОКІЯ ТЭХНАЛОГІ

— На што ўдзяляецца асабліва ўвага ў працэсе навучання, — падкрэслівае Аляксандр Юшчук, — дык гэта на культуру рабочага працэсу, культуру аказання паслуг. Цяпер людзі выклікаюць майстра ў спадзяванні, што ён перад тым як зайсці ў кватэру, надзене бахілы, пасля завяршэння работы прыбярэ за сабой, не пакіне лішніх дзірак, прасвідраваных у сцяне. Ад гэтага залежыць аплата працы і запатрабаванасць на рынку таго ці іншага спецыяліста.

Нягледзячы на тое, што цяпер усё менш ахвотных працаваць рукамі, пройдзе гадоў пяць ці дзесяць, і названыя прафесіі стануць надзвычай запатрабаванымі, — працягвае Аляксандр Пятровіч. «Гэтую думку мы стараемся данесці да сваіх вучняў, бо ўсё роўна нехта мусяць прыквырціць разетку, заманіць каналізацыйную трубу, адрамантаваць кран, прытым што кран з кожным годам становіцца ўсё больш складаным. Але ясна адно, што чалавека з рабочымі рукамі ніколі не зможа цалкам замяніць робот», — упэўнены кіраўнік.

Калі ж зноў звярнуцца да спецыяльнасці — станочнік дрэваапрацоўчых станкоў — і да той работы, якую нам дэманстравалі ў пачатку Яўген Грыгарук, акажацца, што і тут не абыйшлося без высокіх тэхналогій. Абраз таксама зроблены з дапамогай станка. Справа пачынаецца з праграмы, якую знайшлі ў інтэрнаце альбо напісалі самі на падставе ўласнага эскіза. «Бярэш гэтую праграму, — расказвае майстар, — раскладваеш па сляях з улікам кожнага міліметра, запускаеш на станок, станок фрэзеруе, пасля чаго рэзчык уручную дачышчае і даразае. А затым мастакі праводзяць апрацоўку, так атрымліваюцца вырабы. Ёсць вырабы і працэйшыя, яны таксама карыстаюцца попытам, напрыклад, элементы накладной мэблі. Сёння ўсё менш ахвотных займацца гэтай работай на аматарскім узроўні, людзі стараюцца набыць любую рэч, любы сувенир у краме. Мы павінны навучыць спецыялістаў, якія задаволяць гэты попыт. У нас ёсць і даволі рэдкая спецыяльнасць — рэзчык па дрэве і бяросце».

Святлана ЯСКЕВІЧ,
г. Кобрын.

Фота аўтара і з архіва каледжа.

Георгій МАРЧУК:

З ЛЮБОЮ ДА РАДЗІМЫ

З Георгіем Марчуком мы пазнаёмліся даўно, ужо гадоў трыццаць таму. Аднойчы пры сустрэчы ў Доме літаратара Георгій Васільевіч, дазнаўшыся, што мы блізка землякі, запрасіў мяне наведацца разам з ім на яго малую радзіму — у Давыд-Гарадок.

Тры дні Георгій Васільевіч знаёміў мяне з давыдгарадоцкімі славуціцамі. І ўсюды Марчука віталі як жаданага гасця, выказвалі шчырыя, цёплыя пачуцці. Стваралася ўражанне, нібыта яго ведае і любіць увесь Гарадок.

У апошні дзень гасцявання Марчук нечакана пранаваў схадзіць на гарадзкія могілкі. І там, спыніўшыся каля шэрабэтоннага помніка, Георгій Васільевіч прамовіў раптам сіплым голасам:

— Мая маці... Яна вельмі рана памерла. І ў пяць гадоў я застаўся сіратою, бо бацька, заняўшыся гандлем, амаль не быў дома. Выходзілі мяне дзед з бабуляй...

У сказаным акрамя шчымлівай тугі было гэтулькі цеплыні, кранальнай пяшчоты, што ажно і ў мяне на вачах заблішчэлі слёзы.

З могілак мы ішлі моўчкі. Георгій Васільевіч аддаўся нейкім сваім думкам, а я не хацеў лезці чалавеку ў душу з роспытамі. І толькі ўжо ў дарозе, вяртаючыся ў Мінск, Марчук расказаў пра сваё гаротнае дзяцінства. І хоць дзед з бабаю любілі сваёго ўнука, ды маленькі Жора ўсё роўна хвілінамі адчуваў такую вострую і балючую адзіноту, што, схваўшыся дзенебудзь на беразе Гарыні, горка і няўцешна плакаў. І ці то ад гэтай адсутнасці бацькоўскай ласкі, ці то ад нішчымніцы, а здаралася, і галадухі, што было нярэдка ў тых пасляваенных гадах, ён цяжка захварэў. Пачаліся бясконцыя вандроўкі па бальніцах, спецыяльных даўгага паласа адчуванняў...

Пражытае і перажытае стала асноваю многіх яго літаратурных твораў. Найбольш аўтабіяграфічныя мне падаецца яго раманы «Кветкі правінцыі» і, можа, яшчэ «Давыдгарадоцкія каноны». Але самыя моцныя ў мастацкіх адносінах, на думку многіх літаратурных крытыкаў, з'яўляюцца раманы «Крык на хутары», у якім пісьменнік праўдзіва і ярка паказаў жыццё селяніна-заходніка, з незвычайнай любоўцю намаляваў краявідны надгарынскага краю.

Паступова Георгій Марчук завабывае не толькі шырокую вядомасць сярод чытачоў, але і афіцыйнае прызнанне. У 1996 годзе за сцэнарый да кінафільма «Кветкі правінцыі» яму прысуджаецца Дзяржаўная прэмія Рэспублікі Беларусь. А ў 2018 годзе пісьменнік уганараваны Нацыянальнай літаратурнай прэміяй.

СПАСЦІГАЦЬ РЭАЛІ СУЧАСНАСЦІ

— За апошнія два гады ты выдаў ажно тры раманы! Добрых дваццаць гадоў ты не звяртаўся да гэтага жанру. І вось ужо ў даволі салідным узросце (я думаю, не будзе сакратам сказаць, што ты днямі адзначаў сваё 75-годдзе) здзіўляючы працаздольнасцю і зайздросным уменнем коротка, таленавіта многае сказаць пра наш час, пра норавы сучасных беларусаў, якія амаль развіталіся з сацыялізмам, але яшчэ не акунуліся ў глабальны капіталізм. Што паслужыла штуршком да напісання?

— Некалі, у далёкім юнацтве, я паставіў перад сабою мэту: адлюстраваць у літаратуры стагадовую гісторыю жыцця беларусаў. І гэта мне амаль удалося. Герой маіх шасці рамануў жылі пры панскай уладзе ў Заходняй Беларусі, пры нямецка-фашыскай акупацыі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, пры савецкай уладзе ў пасляваенных гадах. Герой маіх новых трох рамануў шукалі шчасце і сэнс жыцця пры адраджэнні капіталізму на пачатку нашага стагоддзя.

Што мяне падштурхнула вярнуцца да жанра рамана? Некалікі таму прычын. Спасцігла мяне цяжка хвароба, месяцы лячэння, аперацыі. Літаратурная праца была найлепшым сродкам не думаць пра кепскае. Да таго ж у апошнія два дзесяцігоддзі нашы пісьменнікі неяк разгубіліся ў засваенні рэчаіснасці. З'явілася жаданне даказаць самому сабе, што ёсць яшчэ порах у парахаўніцах.

Вось так, паглыбіўшыся ў перажытае грамадствам за дваццаць гадоў, я на бальнічным ложку і пачаў пісаць раманы. У напружаным сюжэце ставіў герояў перад выбарам: альбо заставацца чалавекам, альбо скончацца ў бездань граху. Адначасова асэнсоўваў усе плюсы і мінусы крайняга эгаізму, стараючыся не забываць і пра любоўныя лініі. Так з'явіліся цэнтральныя перанажы-інтэлігентны: былы актёр, а цяпер таксіст Максім Дамарад у «Мокрым снезе», псіхолаг, настаўнік Андрэй Дубрава ў «Першых ландышах», мастак Пётр Краўчук у «Цёплым дажджы»...

ДАРОГА ДА ХРАМА

— Ці сочыш ты за працэсам развіцця літаратуры і мастацтва ў свеце? Што радуе, што засмучае?

— Я імкнуся рэгулярна сачыць за навінкамі сучаснай беларускай літаратуры. І павінен сказаць, што многае мяне радуе. У нас на даволі высокім узроўні дзіцячая літаратура. Наша паэзія — найлепшая ва ўсёй еўрапейскай паэзіі. І гэта не перабольшанне: я пастаянна бываю на міжнародных кніжных выставах-кірмашах і маю пэўнае ўяўленне. Ёсць свае дасягненні і ў галіне прозы. Я адкрыў для сябе такога выдатнага празаіка, як Мікола Адам, які таленавіта спалучыў дакументальнасць і мастацкасць. Вельмі цікавы і арыгянальны твор Адама Глобуса «Сям'я».

Вядома, хацеўся б, каб кожны дзень з'яўляліся шэдэўры. Але такога не бывае. Праблема ў іншым. Часам нават таленавіты твор застаецца малавядомым, незалатраваным. Як гэта ні крываду, мы прыйшлі да часоў Пушкіна, калі кніга выдавалася тыражом 200—300 экзэмпляраў. У людзей згубілася цікавасць да чытання. Па гэтай прычыне скарачаецца колькасць кнігарань бібліятэк.

У той жа час пісьменніку не халае актыўнасці: недастаткова твораў сустрач, няма шырокай папулярнасці ў сродках масавай інфармацыі, нават сарафаннае радыё не спрацоўвае.

Яшчэ адна праблема датычыцца ў першую чаргу маладых твораў. Паэты імкнучыся вывешчыць у сваіх вершах адзін перад адным, паказаць, хто больш круты, арысучасны. І калі такое зацягваецца надоўга, то эксперыментатарства можа так і застацца эксперыментатарствам.

Мы ў Саюзе пісьменнікаў заклапочаны зніжэннем цікавасці да нашых кніг у пакупніцтва. Ствараем паэтычныя клубы, ладзім вечарыны ў Доме літаратара, ідзем на тэлебачанне, на радыё... Бо, каб любіць кнігу, трэба ж напачатку яе ведаць. Выправіць сітуацыю можна разам — і дзяржава, і сродкі СМІ, і намагаючыся інтэлігентны, пісьменнікаў. Духоўнасць народа — як хвалі, як адлівы і прылівы. Аб ёй трэба клапаціцца пастаянна.

— Часам можна чуць размежаванне: шчаслівы чалавек, нешчаслівы чалавек. Як бы ты вызначыў катэгорыю шчасця?

— Калі любіш і цябе любяць — ты шчаслівы. Ажыццявілася мара — шчаслівы. Атрымліваеш ад працы задавальненне — шчаслівы. Ёсць здароўе ў цябе, у тваіх блізкіх — шчаслівы... А ў нашым узросце наогул трэба кожную раніцу дзякаваць Богу за новы падараваны дзень.

Шчасце і ў тым, каб дачакацца выхаду кнігі, якую так доўга чакаў. І ў тым, калі нешта напішацца новае, вартае ўвагі. Але найперш у тым, каб — жыць. І жыць высока з Богам і душой, побач з каханай, з сямейнымі радасцямі, з падзякай сонцу за цяпло, з любоўю да Радзімы ў сэрцы.

Гутарку вёў
Зіновій ПРЫГОДЗІЧ.

Стэпава «Адсея»

Раман-эпапея Мухтара Аўзава перакладзены на беларускую мову

У Цэнтральнай навуковай бібліятэцы імя Якуба Коласа НАН Беларусі нядаўна быў прэзентаваны чатырохтомны раман-эпапея выдатнага казахскага пісьменніка, буйнога вучонага, акадэміка і грамадскага дзеяча Мухтара Аўзава «Шлях Абая», перакладзены на беларускую мову.

Вучоная, літаратурная і літаратуразнаўчы, якіх сабрала дадзенае мерапрыемства, адзначылі, што пераклад аднаго з найлепшых твораў казахскай літаратуры, зроблены пісьменнікам Міхасём Пазняковым, стаў выдатным унёскам як для беларускай перакладчыцкай школы, так і для літаратуры наогул. Дырэктар Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Якуба Коласа Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі доктар гістарычных навук Аляксандр ГРУША адзначыў, што знаёмства з творчасцю выдатнага пісьменніка, які стварыў твор пра асобоў, якая адыграла вялікую ролю ў гісторыі нацыянальнай казахскай культуры, спрыяе развіццю адносін паміж казахскім і беларускім народам і новым адкрыццям.

Раман-эпапея «Шлях Абая» перакладзена на 116 моў свету. Французскі пісьменнік Луі Арагон ахарактарызаваў гэту кнігу як найлепшы твор XX стагоддзя. Літаратуразнаўцы ставілі раман Мухтара Аўзава побач з «Вайной і мірам» Льва Талстога, «Дон Кіхотам» Сервантэса. Анатоль Кім, які пераклаў гэты твор на рускую мову, назваў яго «Лідай ці Адсеяй вялікага стэпу».

Галоўны герой эпапеі — рэальная гістарычная асоба — філосаф, асветнік, заснавальнік казахскай пісьмовай літаратуры, паэт, чые вершы перакладаюцца на розныя мовы свету. Абая таксама лічыць адным з вялікіх мысліцеляў XIX стагоддзя. Для казахай філасофскай спадчыны Абая настолькі ж каштоўная і значная, як для кітайцаў — працы Канфуцыя.

Для стварэння першага ў Казахстане рамана-эпапеі Мухтара Аўзава спатрэбілася 30 гадоў, 17 з іх пайшло на няспынным даследчыцкія пошукі. Праца ўскладнялася яшчэ і тым, што пасля Абая Кунанбаева не засталася рукапісаў, біяграфіі, дзённікаў. Інфармацыя аднаўлялася па крупіцах. Пры гэтым раман распавядае не толькі пра геніяльнага паэта, які пашыраў межы свядомасці. У эпапеі больш за 950 персанажаў.

Дырэктар Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі Іван САВЕРЧАНКА заўважыў: «Вельмі каштоўна, калі героямі твораў з'яўляюцца творцы, ключавыя асобы нацыянальнай гісторыі». Раман-эпапея Мухтара Аўзава якраз знаёміць з такой асобай. І праз яго лёс падаюцца культурыны, інтэлектуальны вопыт, унутраны свет, адносіны, менталітэт казахскага народа. Гэта асабліва цікава, бо ў XIX—XX стагоддзях адбываліся значныя гістарычныя працэсы ў стаўленні розных народаў, іх вопыт і лёсы можна параўноўваць, вучыцца на ім. Асабліва асалода спасцігаць такія веды дзякуючы геніяльна напісанаму твору. Многія сцэны ў эпапеі настолькі дакладна вылісаны, насычаны мастацкімі дэталямі, дыялогі сцэнічна прапрацаваны, што ствараецца ўражанне, быццам глядзіш мастацкі фільм. Гэта кніга адкрывае багата цікавых фактаў, але пры гэтым яшчэ і сілкуе эмоцыямі.

Пераклад на беларускую мову ствараўся па ініцыятыве Пасольства Казахстана ў нашай краіне. Праца пачалася ў мінулым годзе, калі адзначалася 175-годдзе з дня нараджэння галоўнага героя эпапеі Абая Кунанбаева. У 2021-м споўнілася 65 гадоў з моманту першага выхаду ў свет усіх чатырох кніг рамана. А на наступны год прыпадае 125-годдзе аўтара выдання. У Беларусі добра ведаюць казахскага пісьменніка. У Мінску ёсць вуліца Аўзава і школа, якая носіць яго імя. Тут створаны добры музей, нашчасці пісьменніка наведвалі гэту ўстанову.

Часовы павераны ў справах Пасольства Казахстана ў Рэспубліцы Беларусь Кайрат АМАН заўважыў, што вытокі беларуска-казахскіх літаратурных сувязяў закладзены яшчэ ў сярэдзіне XIX стагоддзя ўраджэнцамі беларускай зямлі — аўтарам часопісаў «Колокол» і «Современник» Зігмундам Серакоўскім, выдаўцом і публіцыстам Браніславам Залескім, паэтам, этнографам Адольфам Янчукевічам. Гэтыя асобы апынуліся на зямлях, якія насялялі каначыя народы Цэнтральнай Азіі, неслі там службу, займаліся даследаваннямі і творчасцю і пакінулі свае дзённікі, альбомы, пісьмы аб жыцці і побыце казахскага народа. Дыпламат падкрэсліў, што для Пасольства Казахстана ў Беларусі вялікі гонар мадаваць закладзенае нашым гадоў раней узаемадзеянне культуры і народаў.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Анонс

Студзеньскія кніжныя сустрэчы:

прэзентацыі навінак «Звязды»

Жывыя сустрэчы з чытачамі ў час пандэміі — справа складаная. І ўсё ж яны, з захаваным мер асцярогі, праводзяцца. Выдавецкі дом «Звязда» спланаваў з удзелам кніжных крам краіны і бібліятэк Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, а таксама школ і гімназій цэлы шэраг сустрэч з пісьменнікамі.

11 студзеня ў межах сумеснага з ААТ «Белкніга» творага праекта «Чытаем разам са «Звяздой» пройдзе прэзентацыя кнігі «Байкальскі сябар» Ірыны КАРНАВУХАВАЙ у мінскай кінагэні «КнігаПоліс». На наступны дзень, 12 студзеня, акцыя «Звязда» сустракаецца з сябрамі» запрашае ў мінскую СШ № 4 — на прэзентацыю кнігі вершаў Святланы БЫКАВАЙ «Сонечнае зайчана». 17 студзеня ў СШ № 173 беларускай сталіцы старшыня Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі паэт Міхась ПАЗНЯКОЎ пазнаёміць вучню адрозу з некалькімі сваімі кнігамі. Адна з іх, паэтычная, — «Канцэрт» — толькі што выйшла ў «Звяздзе».

У гімназіі № 24 горада Мінска 18 студзеня пройдзе прэзентацыя кнігі «Звяздоўска» аўтара — вядомай у нашай краіне казаніцы Кацярыны ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВОЙ. Яна ж 21 студзеня правядзе прэзентацыю ў Дапаможнай школе-інтэрнаце № 10 горада Мінска. 20 студзеня ў СШ № 141 Павел ГУШЧЫНЕЦ прэзентуе зборнік аповядаў «Тата, раскажы пра мяне гісторыю».

Двойчы «звяздоўскі» прэзентацыі пройдзе ў Дзіцячай бібліятэцы № 10 горада Мінска. Генадзь АУЛАСЕНКА 25 студзеня пазнаёміць са сваёй кнігай «Казкі дзядулі Дняпра», а яшчэ другім выданнем убачыла свет у Выдавецкім доме «Звязда», 24 студзеня ў бібліятэку з аповядаў пра сваю кнігу «Канцэрт» прыйдзе Міхась ПАЗНЯКОЎ.

Сяргей ШЫЧКО.

Памяць у вершах, фільмах, бронзе

Сёння спаўняецца 80 гадоў з пачатку Ржэўскай бітвы

*Я убит подо Ржевом
В безымянном болоте
В пятой роте, на левом,
При жестоком налете...*

Гэты верш стаў лейтматывам стварэння Ржэўскага мемарыяла Савецкаму салдату, размешчанаму каля вёскі Харшова Цвярской вобласці за 200 кіламетраў ад Масквы. Гэта самы маштабны помнік савецкім салдатам, узведзены ў найноўшай гісторыі Саюзнай дзяржавы. Ён заснаваны ў памяць аб ваенных дзеяннях пад Ржэвам, якія лічацца аднымі з самых жорсткіх і кровапралітых у Вялікую Айчынную вайну. Пятага студзеня спаўняецца 80 гадоў з пачатку бітвы за вызваленне ад фашыстаў Ржэва і яго ваколіц.

ГІСТОРЫЯ СЯМ'І — ГІСТОРЫЯ НАРОДАЎ

Шмат гадоў грамадскія дзеячы, гісторыкі і ветэраны ўдзельнікі таго супрацьстаяння імкнуліся дабіцца ўзвядзення мемарыяла на месцы баёў. Іх мара спраўдзілася ў 2020 годзе. Пры значнай падтрымцы былога дзяржаўнага сакратара Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расія Рыгора Рапаты пачалася рэалізацыя праекта. Для Рыгора Рапаты мемарыял мае асабістае значэнне. Яго бацька Аляксей Нікіфаравіч маладым штурманам удзельнічаў у баявых дзеяннях на Ржэўскай выспе. Менавіта ён быў галоўным ініцыятарам стварэння мемарыяла. Праз некалькі месяцаў пасля адкрыцця гістарычнага комплексу Аляксей Нікіфаравіч пайшоў з жыцця.

Грашовыя сродкі на ўзвядзенне комплексу сабралі людзі. Часта грамадзяне, што пераводзілі грошы на будаўніцтва, у графу «ахвяравальнік» упісалі імяны чырвонаармейцаў членаў сваёй сям'і. Дабрачынная справа атрымала ўсенароднае значэнне. Дапамагалі працоўныя калектывы, невядомыя мецэнаты. Усяго сабралі каля 510 мільёнаў расійскіх рублёў. Частка сродкаў на будаўніцтва па рашэнні Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы была выдзелена з бюджэту інтэграцыйнага аб'яднання.

30 чэрвеня 2020 года ва ўрачыстай цырымоніі адкрыцця мемарыяла прынялі ўдзел прэзідэнты Беларусі і Расіі. Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Пуцін пасадзілі дзве елкі, даўшы старт адпаведнай акцыі. За кароткі час студэнцкія дэлегацыі, прадстаўнікі прадпрыемстваў засадзілі ўсю тэрыторыю комплексу зялёнымі насаджэннямі. Усяго 1418 дрэў. Менавіта столькі дзён цягнулася Вялікая Айчынная вайна. Кожнае дрэва — адзін дзень, які набліжаў да Перамогі.

НА ПОДСТУПАХ ДА МАСКВЫ

Ржэў фашысты акупавалі 14 кастрычніка 1941 года. З таго дня Масква, якая размяшчаецца за 200 кіламетраў ад яго, перайшла на асаднае становішча. Яго знялі толькі ў сакавіку 1943 года пасля вызвалення Ржэва. За вайну горад фактычна быў знішчаны. З амаль 50 тысяч чалавек, што там жылі напярэддні падзей, вызвалення вясной 1943-га дачкаліся толькі 362 жыхары Ржэва.

«Ржэў быў буйным чыгуначным вузлом. Масква — побач. З аднаго боку — напрамак на Ленінград, з другога — на поўдзень, да Сталінграда. Салдаты не маглі дазволіць прабіцца немцам да гэтых гарадоў», — расказвае **Марына КАПАЕВА, загадчык Ржэўскага мемарыяла Музея Перамогі.**

Падрабязнасці пра Ржэўскую бітву расказала і **Кацярына НАВІЦКАЯ, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела ваенна-франтавой гісторыі Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.**

Супрацьстаянне пад Ржэвам цягнулася са студзеня 1942 да канца сакавіка 1943 года. Яно ўключала чатыры наступальныя аперацыі савецкіх войскаў Заходняга і Калінінскага франтоў супраць 4-й і 9-й нямецкіх армій групы Цэнтр. Падтрымлівалі дзеянні ўдарнай групой таксама войскі Паўночна-Заходняга і Бранскага франтоў.

Галоўная мэта бітвы, расказвае супрацоўнік музея, — нанесці паражэнне нямецкім сілам і вызваліць гарады Ржэў, Сычоўку, Вязьму, ліквідаваць Ржэўска-Вяземскі выступ. За першую Ржэўска-Вяземскую наступальную аперацыю разграміць армію Цэнтра не ўдалося — нашы салдаты перайшлі да абароны, але змаглі нанесці паражэнне 16 дывізіям рэйха і прасунуцца на захад, вызвалішы Маскоўскую, Тульскую і многія раёны Калінінскай і Смаленскай абласцей. Затым былі Ржэўска-Сычоўская наступальная аперацыя, другая Ржэўска-Сычоўская наступальная аперацыя «Марс» з вялікімі стратамі з адобвух бакоў. Другога сакавіка 1943 года пачалася Ржэўска-Вяземская наступальная аперацыя, у якой савецкія войскі Калінінскага і Заходняга франтоў адсунулі лінію фронту ад Масквы на 130—160 кіламетраў.

«Такім чынам, гэта аперацыя канчаткова пазбавіла пагрозы захопу сталіцы. У ходзе наступлення савецкія войскі не змаглі выйсці ў тыл праціўніка і адрэзаць яму шляхі адыходу. Але ў выніку вызвалены гарады Ржэў, Гжацк, Сычоўка, Белы, Вязьма», — паведамляе Кацярына Навіцкая.

Ржэўская бітва стала адным з самых крываваўх эпизодаў Вялікай Айчыннай вайны. Супрацоўнік музея адзначае, што, паводле інфармацыі Ржэўскага мемарыяла, страты савецкіх войскаў на заходнім напрамку ў выніку чатырох наступальных аперацый склалі больш за 1 мільён 324 тысячы чалавек.

Кацярына Навіцкая акцэнтуюе, што ў экспазіцыі Беларускага музея вайны таксама прадстаўлены матэрыялы, прысвечаныя Ржэўскай бітве. Яна нагадвае, што ў снежні адкрылі выставу да 80-годдзя Маскоўскай бітвы, а адна з Ржэўска-Вяземскіх аперацый (1942 года) уваходзіць у яе склад. Экспазіцыя да памятнай даты арганізавана трыма музеямі — Музеём ВВВ, Музеём абароны Масквы, Музеём Перамогі.

«Калі гаварыць пра нашу пастаянную экспазіцыю, то ў нас ёсць матэрыялы, прысвечаныя Маскоўскай бітве, куды ўваходзіць інфармацыя пра ўдзельнікаў Ржэўскай бітвы. У нашай экспазіцыі ёсць партрэт генерал-лейтэнанта Пятра Філатава. Ён ураджэнец Ржэва і вызначыўся ў баях пад Мінскам. Прадстаўлены ўдзельнік Ржэўска-Вяземскай аперацыі, генерал-маёр Сцяпан Паветкін, вядомы абаронца Беларусі на Бярэзіне. У экспазіцыі, прысвечанай Маскоўскай бітве, прадстаўлены Герой Расійскай Федэрацыі, генерал-лейтэнант Міхал Яф-

рэмаў. Ён удзельнік і Ржэўска-Вяземскай аперацыі 1942 года», — расказвае Кацярына Навіцкая.

Вызначыліся ў Ржэўскай бітве і беларусы, дадае супрацоўнік музея, камандуючы артылерыі 19-й арміі, а пасля ўсяго Заходняга фронту, генерал-лейтэнант Іван Камера, старшы лейтэнант Аляксандр Бразінскі, генерал-маёр Уладзімір Вашкевіч, Герой Савецкага Саюза Вітольд Гінтаўт.

...ПЕРАТВАРЫЛІСЯ Ў БЕЛЫХ БУСЛОЎ

Конкурс на самы лепшы праект мемарыяла, які б ушанаваў памяць байцоў супрацьстаяння пад Ржэвам, аб'явілі ў 2018 годзе. Перамогу ў ім атрымалі скульптар Андрэй Карабцоў і архітэктар Канстанцін Фамін, хлопцам у той час не было і 30 гадоў. І пачалася работа... У Падмаскоўі адлівалі скульптуру. Паралельна пад Харшовам рыхталі тэрыторыю для комплексу. Для гэтага асушылі балота і паднялі астатні загінулы салдат.

«На стварэнне комплексу сышло, як на нараджэнне дзіцяці, дзевяць месяцаў. Да дзявятага мая 2020 года комплекс быў гатовы да адкрыцця. Але з-за ковіду яго перанеслі на чэрвень. Каля 700 чалавек працавалі над стварэннем мемарыяла. Ажыццявіў праект за кароткія тэрміны дапамагла бяспаснежная, немарозная зіма 2019—2020 гадоў. Будаўнікі былі ахоплены ідэяй і не маглі за-

са спецыяльнай сталі, на якую нанесены прозвішчы загінулых — каля 20 тысяч імянаў. Арыгінальнае рашэнне «акопа» яшчэ і ў тым, што контуры ўвасабляюць і фотаздымкі ваенных часоў.

Акрамя скульптурных кампазіцый, комплекс змяшчае невялікі мультымедычны музей у адзін пакой. У ім усталяваны экраны, на якіх дэманструюцца падзеі вайны, з калонак гучаць успаміны ўдзельнікаў, агучаныя дыктарамі. Асабліва ўражвае шкляная падлога памяшкання. Пад ёй зроблены інсталіцыі з пяскоў і апрацаваных прадметаў ваенных падзей, паднятых падчас раскопак.

«Ніякага цынзізму няма, што мы ходзім па падлозе, бо астанкаў салдат там няма. Там толькі прадметы, якімі яны карысталіся», — кажа музейны супрацоўнік.

Але, нягледзячы на запэўніванне спецыяліста, станавіцца на шкляную падлогу неак усё роўна няёмка.

І ВЕЛАСПЕДЫСТАМ, І ПЕШАХОДАМ

З дня адкрыцця мемарыяла наведальнікі амаль тры мільёны чалавек. Шмат з іх замежныя госці з Прыбалтыцкіх краін, Германіі, Вялікабрытаніі, Ізраіля, краін Афрыкі і Азіі.

«Яны велімі ўражаны помнікам. Напярэдадні паездкі многія мяркуюць, што тут будзе велічны помнік, але не ўяўляюць, наколькі... Асабліва наведвальнікі адзначаюць дзіўную тэхніку ўвасаблення

Фрагмент уваходнай групы комплексу.

цягнуць тэрміны здачы», — дзеліцца Марына Капаева.

Скульптура байца, якую адлівалі ў Солнечнагорску, мае вышыню 25 метраў і вагу ў 200 тон. Панашаная, парваная плашч-палатка за плячыма салдата ператвараецца каля падножжа выявы ў чарады буслоў. Увасобіць яе такім чынам натхніў аўтара верш Расула Гамзатава «Мне кажацца порою, што солдаты, // С кровавых не прышедшы полей, // Не в землю нашу полегли когда-то, // А превратились в белых журавлей».

Як ужо заўважана, выяўленне ў комплексе знайшоў і верш Аляксандра Твардоўскага «Я убит подо Ржевом». Па адной з версій, у аснову твора лягла рэальная гісторыя цудоўнага ўваскарнальнага салдата Васіля Браслава. Яго маці атрымала пахавальную на сына, а тры тыдні пасля ёй паведамілі, што Васіль у маскоўскім шпіталі. Гэту жыццесвардзальную гісторыю запісаў у вайну для газеты «Красноармейская правда» карэспандэнт Аляксандр Твардоўскі, а пасля і напісаў па ёй верш.

Уваходная група комплексу зроблена ў выглядзе скарожанага акапа, які вядзе да падножжа салдата. Акоп выраблены

комплексу. Стваральнікі адмовіліся ад цяжкіх паस्ताментаў і гіпсавых скульптур. Магутнасць падзеі выяўлена ў лёгкасі скульптурах», — падкрэслівае Марына Капаева.

Па яе словах, уладамі вобласці створана адмыслова працоўная група, якая займаецца ўдасканаленнем інфраструктуры для наведвальнікаў Ржэўскага мемарыяла. Некаторыя госці просяць пабудаваць невялікую капліцу на тэрыторыі комплексу, гасцінны комплекс, аб'екты для харчавання.

Для аўтатурыстаў ужо пашырана дарога, абноўлена федэральная траса. Увесну расійская чыгунка залучыла цягнік «Масква — Ржэўскі мемарыял». Пабудаваны для пасажыраў чыгуначны прыпылак. У планах — стварыць і пешаходную дарожку. Ад станцыі да комплексу вядзе веладарожка.

Як расказала загадчыца комплексу Марына Капаева, мемарыял Савецкаму салдату прыцягвае турыстаў: «Некаторыя казалі, што калі адкрываецца помнік, першы час наведвальнікі прыедуць, паглядзіць, а потым закінуць. Не... Людзі едуць сюды. Некаторыя шмат разоў наведваюць комплекс і ўзімку, і летам».

Марыя ДАДАЛКА.

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703			
Продавец	ОАО «Сукно», г. Минск, ул. Матусевича, д. 33, Тел. +375 (17) 363-90-40			
Предмет аукциона: ИМУЩЕСТВО, БЫВШЕЕ В УПОТРЕБЛЕНИИ, по адресу: г. Минск, ул. Матусевича, 33				
№ лота	Инв. номер	Наименование	Начальная цена (без НДС), бел. руб.	Шаг аукциона
1	900400	Установка компрессорная BK15T-8-500	5 700,00	285,00
2	0028288	Компрессор Atlas Copco, тип GA 30VSD FF	19 800,00	990,00
3	00000335	Циципальная машина АС – 40 «Волчок»	13 100,00	655,00
4	00000311	Концевальная 2-баранная машина КР-150 ш	9 000,00	450,00
5	00000291	Мешкоабивная машина МНШ-48М-1	2 000,00	100,00
6	00000298	Мешкоабивная машина МНШ-48М-1	2 000,00	100,00
7	00000531	Аппарат трехрочесный «Бефема CR-643»	11 000,00	550,00
8	00000299	Циципальная замасливающая машина АВ-5Б ПНР	3 500,00	175,00
9	00008182	Грузовой вагон Volkswagen Crafter, рег. знак АИ 4422-7, 2008 г. в.	8 600,00	430,00
10	00008184	Легковой седан Cadillac CTS, рег. знак 0794 HE-7, 2008 г. в.	10 300,00	515,00
11	00008187	Легковой универсал Ford Transit Connect, рег. знак 9098 ОI-7, 2011 г. в.	7 200,00	360,00
12	00008146	Прицеп тракторный ПСЕ-Ф-12,5Б, рег. знак МЮ 1298, 1996 г. в.	2 200,00	110,00
13	00008179	Грузовой фургон MAZ-6303 А5-321, рег. знак АВ 9745-7, 2008 г. в.	9 200,00	460,00
14	00008175	Грузовой бортовой тентовый MAZ 437040-062, рег. знак АИ 4883-7, 2004 г. в.	2 900,00	145,00
15	00008189	Легковой седан Volkswagen Jetta, рег. знак 9097 НХ-7, 2012 г. в.	9 800,00	490,00
16	500С-1023714	Газопровод (сооружение специализированное трубопроводного транспорта), протяженность – 242,3 м, по адресу: г. Минск, ул. Матусевича, 33 (ул. Матусевича, 33/6 – т.а.)	1 900,00	95,00

Дата, время и место проведения аукциона: 07.02.2022 в 14.00, г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Для участия в аукционе необходимо перечислить организатору торгов задаток, а также подать заявление с приложением всех необходимых документов в срок с **9.00 05.01.2022 до 17.00 03.02.2022** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Порядок ознакомления: Осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Ответственное лицо: Эюзева Татьяна Евгеньевна, контактный телефон +375 (29) 752-08-29.

Лица, желающие принять участие в аукционе, обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» (БУН), БИК BELBY2X. Получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191021390

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов аукциона: определяется ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Порядок оформления участия в аукционе: лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением документов согласно ст. 127 вышеуказанному Закону.

Критерии выявления победителя аукциона: имущество считается проданным лицу, которое предложило на аукционе самую высокую цену.

В случае регистрации или явки на аукцион одного участника (презентант на покупку), предмет аукциона может быть продан данному участнику, при его согласии, по начальной цене, увеличенной на 5%.

Порядок оформления результатов торгов: Победитель торгов (презентант на покупку) в день проведения торгов подписывает протокол

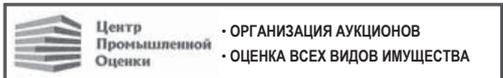
Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: Победитель аукциона либо претендент на покупку обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона либо претендент на покупку обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 7% от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Контактные данные: Тел.: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Продавец	ИООО «АРВИБЕЛАГОР», Гродненская обл., Лидский р-н, Лидский с/с, М-11, 39-й км, 5, 8 (тел. +375 29 130-85-30) – производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 81-45/2020
Предмет аукциона КОМПЛЕКС ПО ПРОМЫШЛЕННОМУ ПРОИЗВОДСТВУ ПРОДУКЦИИ ИЗ МЯСА ИНДЕЙКИ ИООО «АРВИБЕЛАГОР» Состав имущества см. на сайте ipmtorgi.by	
Месторасположение объектов недвижимости, входящих в состав комплекса: 1) завод «АРВИБЕЛАГОР» по промышленному производству продукции из мяса индейки, площадь участка 16,7324 га – Гродненская обл., Лидский р-н, М-11, 39-й км, 5; 2) комплекс по промышленному производству продукции из мяса индейки, площадь 5,9229 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, 20, площадка № 6; 3) комплекс по промышленному производству продукции из мяса индейки, площадь 6,0209 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, 19, площадка № 5; 4) ферма для откорма индейки, площадь 6,4989 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, 21, площадка № 7; 5) пометохранилище, площадь участка 1,1262 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, в районе д. Жомойди. С перечнем земельных участков, отведенных под инженерные коммуникации, можно ознакомиться на сайте ipmtorgi.by	
Начальная стоимость без НДС – 37 165 654,15 бел. руб. Шаг аукциона без НДС – 1 858 282,71 бел. руб.	
Обременения: на территории земельного участка завода «АРВИБЕЛАГОР» (кадастровый номер 423684300049000010) расположены два объекта незавершенного строительства, которые не входят в состав лота и будут демонтированы для реализации в качестве строительных материалов. Освобождение земельного участка от данных объектов возможно после их реализации	

Порядок ознакомления: Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни. Ответственное лицо: Залуцкая Анна Леонидовна, тел. +375 44 7148418; Симонова Регина Владимировна, тел. +375 29 3974469

Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB3012004835008026000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» (БУН), г. Минск, ул. Мясникова, 3/2, БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа: ООО «ИПМ-Консалт оценка».

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов: определяется ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Порядок оформления участия в аукционе: лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона в срок до 17:00:00 07.02.2022 заявление на участие в аукционе с приложением документов согласно ст. 127 вышеуказанного Закона.

Критерии выявления победителя аукциона: имущество считается проданным лицу, которое предложило на аукционе самую высокую цену.

Порядок оформления результатов торгов: победитель торгов (презентант на покупку) в день проведения торгов подписывает протокол.

В случае если торги признаны несостоявшимися в связи с тем, что на участие в них подано заявление только одним участником торгов либо для участия в них явился только один участник, в протокол вносятся информация о согласии на покупку этим участником торгов предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на пять процентов. В случае неисполнения Покупателем обязательств по оплате цены договора (отказа заключения или заключения договора купли-продажи, отказа от исполнения, неисполнения договора купли-продажи) сумма задатка остается у Продавца в порядке ст. 352 Гражданского кодекса Республики Беларусь.

Покупатель осуществляет принятие имущества в месте его нахождения собственными силами и за свой счет по его фактическому состоянию без каких-либо дополнительных условий. Все расходы по заключению, оформлению и регистрации договоров купли-продажи, расходы по государственной регистрации перехода права собственности на имущество, снятию с учета и постановке на учет имущества несет Покупатель

Срок подписания договора купли-продажи: После возмещения фактических затрат на организацию и проведение торгов в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня проведения торгов

Условия оплаты предмета аукциона: Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона, либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на их проведение и оплатить организатору торгов установленное вознаграждение в размере 0,2% от итоговой цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте ipmtorgi.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия, но не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов

Аукцион состоится 08.02.2022 в 11:00:00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703.

Заявления на участие и необходимые документы, в т.ч. перечисление задатка, принимаются с 9:00:00 05.01.2022 по 17:00:00 по указанному адресу

Тел.: +375 17 280-36-37; +375 (44) 704-92-06
www.cpo.by, E-mail: info@ipmtorgi.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о повторном открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Ясень» г. Гродно 25 января 2022 года

Предмет аукциона: капитальное строение с инвентарным номером 400/С-5537 (магазин № 3 «Техника в быту») общей площадью 838,4 кв. м, с составными частями и принадлежностями: (А2/к)-Подвал, 1-Рама, а-Телловая сеть (инв. № 524), б-Канализационная сеть (инв. № 534), в-Водопроводная сеть (инв. № 535), г-Асфальтобетонное покрытие (инв. № 537), д-Плиточное покрытие (инв. № 538), е-Бетонное покрытие (инв. № 539), и-Клумба (инв. № 540), л-Ограждение с воротами контейнерной площадки (инв. № 147, №148); газон обыкновенный площадью 85 кв. м (инв. № 541), кабельная линия электропередачи 0,4 кВ протяженностью 70 м (инв. № 536); вывеска «Мебель» обменные буквы, светодиоды, 315х0450 мм (инв. № 332); вывеска «Техника в быту» обменные буквы, светодиоды, 3500х900 мм (инв. № 331); лифт грузовой выжимной грузоподъемностью 500 кг, зав. № 49883 (инв. № 85); теплосчетчик «Комбиметр Q II 2,5», зав. № 33854445, (инв. № 301); устройство объективное оконечное системы передачи извещения о ЧС «Молния» (инв. № 332); пожарно-охранная сигнализация «Аларм» (инв. № 200). Имущество расположено по адресу: **г. Гродно, ул. Домбровского, 65** на земельном участке с кадастровым номером 44010000002001126 (право постоянного пользования)

Продавец	Открытое акционерное общество, «Ясень» г. Гродно, г. Гродно, ул. Доватора, 14, тел. в 0151 534611
Начальная цена продажи	659 300,00 рубля (с учетом НДС 20%)
Сумма задатка	65 934,00 рубля

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, тел. 8 (0152) 626055, 626056

Дата проведения аукциона: **25 января 2022 года**
Время проведения аукциона: 12.00

Место проведения аукциона: **г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, актовый зал**
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов: **г. Гродно, пл. Ленина, д. 2/1, кабинет № 117**
Дата и время начала приема документов: **6 января 2022 года 8.00**
Дата и время окончания приема документов: **19 января 2022 года 17.00**

Часть здания на втором этаже площадью 391,8 кв. м сдается в аренду. Срок действия договора аренды – по 01.05.2022 с продлением на каждый последующий год при отсутствии заявления одной из сторон.

Земельный участок расположен на общественной полифункциональной территории районного значения. При переходе права собственности на капитальное строение к новому собственнику, использование его возможно для размещения центров деловой, финансовой и общественной деятельности, организации торговли, общественного питания, бытового обслуживания населения.

Срок заключения договора купли-продажи по результатам проведения аукциона – 5 рабочих дней после утверждения протокола аукциона.

При проведении торгов предусмотрены шаг аукциона 5%. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений об оплате задатка на расчетный счет BY24AKBB30120000418104000000 Гродненское областное управление № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКBBVY2X, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»;
- гражданином: копия документа, содержащего его идентификационные сведения; **индивидуальным предпринимателем:** копия свидетельства о государственной регистрации ИП; **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя:** нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом **юридического лица РБ:** доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юр. лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. Граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юр. лиц, уполномоченные должностные лица юр. лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенность, выданные гражданином, ИП, юр. лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица доли, тельно предъявляет доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Торги проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Адреса сайтов: Гродненского городского исполнительного комитета: <http://grodno.gov.by>, коммунального унитарного предприятия по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»: <http://gcn.by>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиционной и приватизационной» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Мадельягросервис» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ АДМИНИСТРАТИВНОГО (составные части и принадлежности: пристройка) с инв. № 633/С-100129 общей площадью 367,4 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 624050100001001950 площадью 0,0330 га (право аренды) по 07.09.2119) по адресу: Минская область, г. Маделья, ул. Промышленная, 1

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона электрических сетей до 1000 вольт, пл. 0,0002 га. Начальная цена объекта с НДС (20%) – 36 768,00 бел. руб. Начальная цена снижена на 20%.

Задаток 10% от начальной цены (3 676,80 бел. руб.). Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», код 369, г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBYY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиционной и приватизационной».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtb.by. Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 05.11.2021.

Аукцион состоится **18.01.2022 в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до **17.01.2022 до 18.00** по указанному адресу в каб. 320. Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11.

УНП 690324015

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего ООО «Юрстайл групп» (220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1404) проводит в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) на основании Определения Экономического суда Минской области от 05.08.2021 по делу № 176-196/2020 открытый аукцион по продаже имущества ОАО «Молодечное АТП» (222310, Минская область, г. Молодечно, ул. Нагорная, 5, УНП 600077154) в составе:

№ лота	Наименование	Начальная цена, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
1	Полуприцеп специальный цистерна MAZ-93971, 1985 г. в., регистрационный знак 6432 AA-5, цвет – зеленый, кузов (рама) № 851525	2 050,00	205,00
2	Полуприцеп специальный цистерна VANHOOL, 1989 г. в., регистрационный знак А 3624 А-5, цвет – синий, кузов (рама) № 42866	1 860,00	186,00

Начальная цена снижена на 90 %.

Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Нагорная, 5г.

Шаг аукциона – 5 (пять) процентов. Задатки (10 % от начальной цены) перечисляются на р/с № BY55BSPB3012108260016933000 ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, ОКПО 29205525, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение, в размере 10 % от цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на публикацию.

Условия аукциона:

- имущество приобретает на условиях 100 % предоплаты и оплаты Покупателем (единственным участником) аукциона комиссионного вознаграждения банку за проведения данного платежа;
- Покупатель обязан за свой счет принять приобретаемое имущество, в том числе осуществление вывоза, хранения, поручозно-разгрузочных работ;
- на Покупателя возлагается обязанность по переоформлению (в ГАИ, военкомате), снятию и постановке на учет приобретаемого имущества за свой счет.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов, в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;
- для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

- для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранного государства иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участником, не признанным победителем, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 рабочих дней с даты проведения торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяется Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звезда» от 27.08.2021; 28.08.2021; 05.10.2021, 24.11.2021.

Аукцион состоится 21.01.2022 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.01.2022 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17; телефон для осмотра: (8029) 687-59-23; (8017) 396-61-34.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 27 января 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
Здание весовой АБЗ «Заславль» общей площадью 29,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 600С-122807 (составные части и принадлежность: одноэтажное кирпичное здание весовой АБЗ «Заславль» с навесом 1, забором а 1, металлическим ограждением площадки для стоянки автомобилей а2, асфальтная площадка на АБЗ «Заславль» а3, технологическая площадка по хранению и обработке материалов а4)
Сведения о земельном участке: площадь – 2,2169 га, кадастровый номер – 623650100001005211
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Заводская, 17/1
Начальная цена: 1 193 630,40 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 119 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
- заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
- копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей);
- копию устава (для юридических лиц);
- копию платящего документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ОАО «Белинвестбанк», центр банковских услуг № 527, г. Минск, БИК BLBBY2X, УНП полтавская 190388583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласен приобрести предмет торгов.

Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них являлись только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платящего документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 27 января 2022 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 05.01.2022 по 20.01.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятникам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону: (017) 388-43-21.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Планар» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже **ЗДАНИЯ ЦЕХА ДЕРЕВООБРАБОТКИ**

(составные части и принадлежности: пристройка), общей площадью 1 307,1 кв. м с инв. № 601С-С2937, расположенного на земельном участке площадью 0,3209 га с кадастровым номером 623288005101000004 (право постоянного пользования)

по адресу: Минская область, Логойский район, Янушковичский с/с, д. Жабицы, ул. Метростровская, 20Г.

Начальная цена с НДС (20 %) – 88 168,82 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 8816,90 бел. руб.). Начальная цена снижена на 80 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BSPB3012108260016933 0000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 (три) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звезда» от 31.07.2021, 14.10.2021, 04.11.2021, 16.12.2021.

Аукцион состоится 27.01.2022 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 26.01.2022 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11. Тел. для осмотра (8044) 797-93-83.

УНП 100108927

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества ОАО «Берестовицкая ПМК № 141» (УНП 500020631), объявляет о проведении 17.01.2022 г. в 09.00 публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке bankrotorg.by

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: https://bankrotorg.by/wp-content/uploads/2022/01/spisok-imushchestva-berestovickaya-pmk-torg_17_01_2022.pdf

Местонахождение имущества: Гродненская область, Берестовицкий район, г. п. Большая Берестовица, пер. Советский, д. 7. Ознакомление с предметом торгов можно в рабочее время, предварительный связаться с контактным лицом по тел. +375296083100.

Продавец: ОАО «Берестовицкая ПМК № 141», тел. +3752939823903. Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурьского, д. 226, комн. 501; +375296083100, contact@bankrotorg.by.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 5 % от начальной стоимости лота не позднее 14.01.2022 г. на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933 в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с 9.00 05.01.22 по 17.00 14.01.22 на bankrotorg.by.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах: свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП); устав юридического лица;

- решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, с заключением договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения;
- для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственным участнику, подавшему заявление на участие в торгах (предъявитель на покупку), при его согласии, по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме оставили: стоимость размещения объявления в газете «Звезда» согласно счет-фактуре; аукционный сбор по лотам недвижимости – 2 % от цены реализации предмета торгов; по остальным лотам – 7 % от цены реализации предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок и порядок оплаты (условия оплаты): в течение пятнадцати календарных дней со дня проведения аукциона.

Извещение об открытом аукционе по продаже конфискованного имущества 8 февраля 2022 года

№ лота	Наименование и местонахождение недвижимого имущества	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером 400С-161921. Наименование: здание мастерской. Общая площадь: 172,3 кв. м. Местонахождение недвижимого имущества: г. Гродно, ул. Ауды-Ская, 20А/в	50 850,00	5 085,00
2	Капитальное строение с инвентарным номером 412С-24924 (наименование – гараж). Местонахождение недвижимого имущества: Гродненская область, Мостовский район, г. Мосты, ул. Кольцевая, 5А/9, блок 7	432,00	43,00
3	Капитальное строение с инвентарным номером 412С-1861 (наименование – жилой дом). Местонахождение недвижимого имущества: Гродненская область, Мостовский район, Дубинский с/с, д. Сухиничи, ул. Стелюховская, д. 50	1 080,00	108,00
4	Капитальное строение с инвентарным номером 412С-250304 (наименование – жилой дом). Местонахождение недвижимого имущества: Гродненская область, Мостовский район, Курпилевичский с/с, д. Стукалы, ул. Кольцевая, д. 4	496,80	49,00

Имущество продается по поручению управления по Гродненской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь. Организация и проведение аукциона

проходит в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъяттого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 № 63 «О совершенствовании работы с имуществом, изъятым, арестованным или обращенным в доход государства».

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, тел.: (0152) 626055, 626056.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона – 10 %. Условия продажи отсутствуют.

Уполномоченный орган и хранитель недвижимого имущества представляют возможность предварительного ознакомиться с недвижимым имуществом.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платящих поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет BY24 АКВВ 3012 0009 4161 0400 000 в Гродненскую областную управлению № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк» БИК АКВВBY2X, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», с открытой банка-отправителя об их исполнении. Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), одну копию учредительных документов; физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в день и время, установленные организатором аукциона и указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

По письменному указанию подразделения Департамента недвижимого имущества может быть снято с аукциона организатором аукциона в любое время до объявления его проданным.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем являлись только один участник, предмет аукциона продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условием на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласен приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 8 февраля 2022 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 в рабочие дни с 8.00 – 13.00 и 14.00 – 17.00 с 10 января по 2 февраля 2022 года.

Телефоны для справок в Гродно: (0152) 626055, 626056. Адреса сайтов: Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь <http://gki.gov.by/>, Гродненского городского исполнительного комитета <http://www.grodno.gov.by/>, ГП «Гродненский центр недвижимости» <http://gcn.by/>

А РАНЦАЙ ЯНЫ ПРАЧНУЛІСЯ...

Навагоднія свята — выдатная падстава для адпачынку. Аднак дома — халадзільнік. І шафка з цукеркамі, чыпсамі ды арэшкамі. Гэта незлічона колькасць лішніх калорый. А яшчэ — застоллі ў сваякоў, сустрэчы з сябрамі, якія не бачылі цэлы год, візіт да бабулі, нарэшце. У такой сітуацыі можна лёгка страціць усе вынікі дыетычных намаганняў ці проста наесці колькі лішніх кілаграмаў. Ды справа нават не ў лішняй вазе — пераадаючы ў свята, мы псуем сваё здароўе, наносім удар па страўнікава-кішачным тракце, парашаем звычайнае страваванне.

Пасля багатага навагодняга застолля дыятолагі не раіць звяртацца да разгрузачных дзён, дэтоксаў, ачышчэння арганізма і галадання. Гэта можа прывесці толькі да пагаршэння сітуацыі. Спецыялісты рэкамендуець першапачаткова рабіць святочны стол прывільным і здаровым, а потым спакойна вярнуцца да звычайнага рытму жыцця і рэжыму харчавання.

ЯК ВЯРНУЦЬ РАНЕЙШУЮ ЛЁГКАСЦЬ?

— Што тадычыцца дэтокс-дыеты, ці ачышчальнай, — гэта абсалютная выдумка, — кажа **Наталля СІЛІВОНЧЫК, доктар медыцынскіх навук, прафесар кафедры агульнай урачэбнай практыкі БелМАПА.** — Калі ў чалавека нармальна працуе страўнікава-кішачны тракт, то ежа выдаляецца натуральным чынам і нічога дадаткова не патрабуецца.

Многія пасля багатага навагодняга стала, каб пазбегнуць цяжару ў жываце, уздуцця ці пякоткі, бачаць выйсце ў прыёме пэўных прэпаратаў нахшталь «Мезіму» ці «Амезу». Доктар лічыць, што калі гэта адбываецца нячаста, то нічога страшнага тут няма.

— **Прамепразол** (гэта міжнародная назва) звычайна прымаюць людзі, якія ведаюць, што ў іх будзе пякотка ці болі. Калі ў чалавека час ад часу ўзнікае пякотка і ён аднаразова прымае таблетку, гэта не забаронена. Што датычыцца ферментаў, таго ж «Мезіму», то найперш не варта перадаць. Ферменты паліпаўшаюць усмактванне ежы, але ж ус мы не хочам патаўсць. Пры гэтым не можам трыццаць цяжар і ўздзецца. Таму забываем пра лішнія кілаграмы і прымаем фермент. Усё гэта супярэчыць ідэі здаровага харчавання, але, па вялікім рахунку, прыём ферментаў час ад часу не забараняецца.

Сярод найбольш прывільных сродкаў, якія дапамогуць прыбраць цяжар і пякотку пасля багатага святочнай вячэры, **Наталля Сілівончык называе антацыды** —

лекавыя прэпараты, прызначаныя для лячэння кіслатазалежных захворванняў страўнікава-кішачнага тракту шляхам нейтралізацыі сальнянай кіслаты, якая ўваходзіць у склад страўнікавага соку.

— Калі пякотка ўзнікла пасля святочнай вячэры і гэта бывае раз на год, ёсць лёгкія сродкі, скажам, такі ачышчальны прэпарат як «**Гефал-белмед**», ён прадаецца ў вадкай форме. Ёсць аналагі ў рознай форме — таблеткі, лакецікі, пасцілкі для рассмактвання. Ёсць прэпараты бар'ернага ўздзеяння, якія ўтрымліваюць гелі — ён стварае бар'ер паміж кіслатой і слізістай страўніка. Словам, калі непрыемнасці са страўнікам здараюцца эпизодычна, тут можна абыйсці без так званых інгібітараў пратоннай помпы.

Усім вядомы актываваны вугаль, дарэчы, падыходзіць як сарбент для кішэчніка, таксама ён пазбаўляе ад уздуцця.

Што датычыцца напояў, то тут важна ведаць меру. Напрыклад, у дачыненні да кавы гастрэнтэролагі не маюць ніякіх забарончых рэкамендацый. У адрозненне ад алкаголю.

— Хваробы печані, падстраўнікавай залозы ў многіх выпадках звязаныя з алкаголем. Мы бачым вялікую колькасць пацыентаў з захворваннямі печані, вострымі панкрэатытамі, і ў многіх выпадках іх прычына — у спіртных напоях. Але будзем рэалістамі — цалкам забараніць алкаголь немагчыма. Нават пацыенты, якія маюць захворванні печані і падстраўнікавай залозы, не заўсёды прыслухоўваюцца да нашых рэкамендацый. Таму важна хоць бы прытрымлівацца меры.

ШТО ЗНАЧЫЦЬ ЗДОРОВАЕ ХАРЧАВАННЕ?

— Цяпер існуе тэндэнцыя да здаровага харчавання — як для здаровых людзей, так і тых, хто мае захворванні. У нас няма такіх ужо строгіх дыет нават для тых, хто мае хваробы ў арганізме стрававання, — адзначае **Наталля Сілівончык.** — Правільна здаровага харчавання прастыя, праўда, пры іх выкананні нярэдка ўзнікаюць цяжкасці. Гэта кантроль каларыйнасці ежы, які адпавядае вашай фізічнай нагурузцы, пераважна раслінная, а не жывёльная ежа, абмежаванне вугляводаў, асабліва цукру, абмежаванне солі і жывільных тлушчаў, ну і апраўка ежы — па магчымасці яе лепш варыць ці тушыць. Здавалася б, прастыя правылі, але як іх выканаць, калі нам хочацца ўсяго смачнага — тлустага, салодкага, салёнага? І гэта абумоўлівае вялікую колькасць дыет і рыдумак, бо простае выконваць нецікава, хочацца чаго-небудзь закавырыстага. А усё вельмі проста — абмежаваць каларыйнасць, дабаўляць цукар (ці ўвогуле яго не ўжываць), жывільныя тлушчы, соль, смажаніну.

Зрэшты, урач не бачыць нічога заганага і ў саміх дыетах. Напрыклад, у раздзельным харчаванні.

— Ніхто не настойвае, што трэба харчавацца раздзельна. Але калі чалавек зацікавіўся такім метадам і з'есць асобна мяса і гародніну, ніхто не супраць. Дыеты — чыр-

воная, аранжавая, па прозвішчах асобных аўтараў — для кагосьці гэта прывабна і мае права на жыццё. Я не супраць посту, праўда, пры ўмове, што чалавек здаровы і не мае ніякіх супрацьпаказанняў. Ёсць захворванні, калі патрабуецца паўнаватраснае харчаванне, тады вегетарыянства ці пост немагчымыя.

КАЛІ НЕАБХОДНА АБСЛЕДАВАННЕ Ў ГАСТРАЭНТЭРОЛАГА?

— Самы зразумелы сімptom — болі ў страўніку, асабліва калі яны незвычайныя і ўзніклі ўпершыню. Безумоўна, гэта нагода для звяртання да ўрача. Калі з'яўляецца рвота — гэта абсалютны сімptom, асабліва калі яна неаднаразова. Яшчэ адзін важны сігнал — парушэнне рэгулярнасці стулу, дыярэя, запоры. У адносінах печані гэта жаўтуха, кожны чалавек яе ўспрымае як вельмі небяспечны сімptom і абавязкова звяртаецца, — пералічвае спецыяліст.

Аднак ці варта абследавацца ў прафілактычных мэтах? І што правяраць?

— У адносінах страўніка строгіх правілаў няма, калі не маецца ніякіх сімптомаў. Важна ўлічваць сямейную гісторыю: ці няма ў сям'і выпадкаў раку? У такім выпадку варта зрабіць фібрагастрадуадэнаскапію (ФГДС). А вось у адносінах да кішэчніка існуе строгае правіла: калі няма ніякіх сімпто-

маў, няма сямейнай гісторыі раку кішэчніка, то да 50 гадоў турбавацца не трэба. А вось у 50 гадоў варта выканаць каланаскапію. Ёсць нават такі медыцынскі жарт, што найлепшым падарункам на 50-годдзе з'яўляецца сертыфікат на каланаскапію. Калі ў анамнезе бацькоў, братоў ці сясцёр, нават бабуль і дзядуль ёсць рак тоўстай кішкі, то ў 40 гадоў варта выканаць каланаскапію. У адносінах да кішэчніка гэта суветны стандарт і адпаведныя рэкамендацыі.

ЯК АДНАВІЦЬ СТРАЎНІК ПАСЛЯ ПРЫЁМУ АНТЫБІЁТЫКАУ?

Урач адзначае, што мікрафлора страўнікава-кішачнага тракту не заўсёды церпіць ад прыёму антыбіётыкаў.

— Калі няма ніякіх сімптомаў з боку страўнікава-кішачнага тракту, то мікрафлора адноўваецца сама. Калі ж пацыент дрэнна пераносіць антыбіётыкі, напрыклад, ведае, што ад іх уздуваецца жывот і ўзнікае дыярэя, урач можа мінімізаваць дозу прэпарату, прызначыць прабіётыкі, парэкамендаваць кісламолочныя прадукты. Прабіётыкі, дарэчы, прызначаюцца, каб часова замяніць функцыю сваёй мікрафлоры, яны не прыжываюцца.

КАЛІ Ў ВАС ЗНАЙШЛІ ХЕЛІКАБАКТАР ПІЛАРЫ...

Гэта небяспечная бактэрыя, якая прыводзіць да раку страўніка, перадаецца найчасцей унутры сям'і. Спачатку яна выклікае гастрыт — запаленне слізістай страўніка, а таксама можа прыводзіць да язвы.

— Калі выяўлена інфекцыя хелікабактар пілары, рэкамендуецца лячэнне, накіраванае на радыкальнае знішчэнне бактэрыі, і яно мусіць быць прапанавана ў кожным магчымым выпадку. Што датычыцца сямейнага атачэння, то няма такога правіла, што ўсіх абавязкова варта неадкладна абследаваць і лячыць. Калі маюцца сімптомы, то, вядома, варта прайсці дыягностыку ды звярнуцца да ўрача, які прызначыць тэрапію, — лічыць **Наталля Сілівончык.**

НА СЛІЗКАЙ ДАРОЖЦЫ

Траўматолагі нагадалі пра небяспеку ў галалёд

У халодны перыяд года зваротаў да траўматологаў становіцца ў два-тры разы больш. Мінутай зімой па краіне да медыкаў пасля падзенняў і атрымання пашкоджанняў звярнулася каля 22 тысяч дарослых і амаль 4 тысячы дзяцей. З іх 2,5 тысячы дарослых і больш за 240 дзяцей з цяжкімі пашкоджаннямі было шпіталізавана.

— Найчасцей траўміруюцца людзі працаздольнага ўзросту. Нярэдка атрымліваюць цяжкія траўмы і пажылыя людзі, іх лячэнне больш працяглае і складанае. Адна з характэрных паталогій — пералом шыйкі сцягна, — расказвае **ўрач-траўматолог-артaped («дарослы») РНПЦ траўматалогіі і артапедыі Андрэй БАКАНОЎСКІ.** — Гэта здарэцца даволі часта, бо ў пажылых людзей крохкасць кас-

цей павялічана. Аказаўшы першую дапамогу, мы не можам адправіць такіх пацыентаў дадому, бо патрабуецца аперацыя.

Найбольш маштабныя пашкоджанні атрымліваюць людзі пры алкагольным ап'яненні. У асноўным дарослыя траўміруюць верх-

нія канечнасці — гэта пераломы прамянёвай косці ў тыповым месцы, ключыцы, плечавой косці, частыя расцяжэнні звязак. Траўмы ніжніх канечнасцяў крыху менш распаўсюджаныя, сярод найбольш частых — пераломы шыкалатак, галёнкі і праксімальнага аддзела сцягна.

— Калі адбылося падзенне, не трэба рэзка ўставаць, варта ацаніць сітуацыю: што баліць. Калі адчулі рэзкі боль і не можаце ўстаць, па мабільным тэлефоне пазваніце ў 103 ці папрасіце дапамогі ў навакольных, — нагадвае **Андрэй Баканюўскі.**

Людзям пажылога ўзросту медыкі рэкамендуець перад выходам на вуліцу пацікавацца прагнозам надвор'я і ў сувязі з ім планаваць сваю дзейнасць. Важна навучыцца групавацца

падчас падзення. Самае бяспечнае — падзенне на бок. Ні ў якім разе нельга падаць на выцягнутую руку. У галалёд перасоўваюцца варта невялікімі крокамі і ніколі не спяшацца. Важны і абутак — ён мусіць быць устойлівы, з рабрыстай і няслізкай падэшвай.

Дзіцячы ўрач-траўматолог-артaped РНПЦ траўматалогіі і артапедыі Юрый ЛІХАЧЭЎСКІ нагадаў і аб правілах катання з горак.

— Цюбінгі лёгкія і няўстойлівыя, пры катанні дзеці траўміруюцца, часта ламаюць пазваночнік, рукі і ногі. Выкарыстанне цюбінга дапускаецца толькі там, дзе няма перашкод, прычым пад кантролем дарослых. Нельга катання з вельмі высокіх горак, гэта пагражае траўмамі з наступствамі ў будучым.

ЛІЦВІНСКІ МУЗЫКА З МЯСТЭЧКА МАРСКОЙ КАРАЛЕВЫ

Пасольства Беларусі ў Польшчы і Беларускае дзяржакадэмія музыкі
зладзілі імпрэзу ў гонар Гедыміна Радкевіча

Адночы марская каралева Юрата сустрэла беларускага хлопца Кастуся... Пляў ён сабе на чоўне па марскіх хвалях, спяваю... Закахаўся Юрата і Кастусь. Але магутны бог Пярун пакараў закаханых сваімі маланкавымі стрэламі, разлучыліся Юрата і Кастусь... І нават мора адышло ад сваіх берагоў, адступіла, і там, дзе спаткаліся закаханыя, сёння мястэчка Юрацішкі. Звычайнае беларускае мястэчка... Фактычна вёска. Але тут, мусіць, усё яшчэ гучыць мелодыя марскіх хваляў і нараджае музыку ў сэрцах тых, хто яе чуе... За ўвасабленнем гэтай музыкі мы сёння і адправімся ў Юрацішкі, што ў льеўскім раёне.

Тут пакажуць шмат дзівосаў — старажытную царкву, заснаваную яшчэ Альбрэхтам Гаштольдам у XVI стагоддзі, дзе захоўваецца цудатворны Юрацішкаўскі абраз Божай Маці, каменны помнік часоў Першай сусветнай, на якой штаб 85-га нямецкага пяхотнага дывізіёна ганарыста накрэсліў сваё найменне — акупанты меркавалі застацца надоўга...

А ёсць і стары дом — драўляны, выцягнуты... Які памятае сваіх уладальнікаў, лануў Радкевічаў.

Дом збудавань Нікадзім Радкевіч, сын Гедыміна Радкевіча, які атрымаў гэты маёнтак ад бацькі, Казіміра, а той — ад свайго бацькі, Ігната.

Менавіта чалавек з гучным імем Гедыміна Праспера Радкевіч і расчытаў лепей за іншых музыку прывідных хваляў, якая гучала ў Юрацішках.

ры пачалі паіраць, пакуль не вызвалілі будынак... Дасюль побач з царквою маглі памерлых нямецкіх салдат.

Адны з уладальнікаў, Радкевічы, — род, які мае некалькі галін. Адна, якая карысталася гербам «Ястрабец», валодала маёнткамі на Піншчыне. Другая, якая карысталася гербам «Пабог», са срэбнай падковай у блакітным полі, мела ўладанні на Ашмяншчыне. Шляхта не шарачкоўва, сярдэнай рукі. Самы вядомы з роду — стрычанскі дзед Гедыміна Радкевіча Андрэй Радкевіч, канонік Інфлянцкай і Смаленскай, канцлер апостальскай сталіцы і прабшчы Трабоўскі.

Хочаш знайсці штось пра шляхты — гартай судовыя кнігі. Не было такога шляхецкага роду, каб ніколі не звадзіўся з суседзямі ды сваякамі за маёмасць. Вось і згадка пра тое, што ў кнізе суда Наваградскага

калі я пісала пра род Малеіноўскіх з Чарапоўшчыны, сутыкнулася з тым, што ў сям'і тае ж эпохі ўсе шасцёра дзяцей называліся ў гонар персанажаў літоўска-польска-беларускай гісторыі: Кейстут, Венцаслаў, Альгерд, Гедымін, Ядвіга, Вігольд і Альдона. Пра падобны ж патрыятычны настрой роду Радкевічаў сведчыць і такі факт... Калі наштадак Гедыміна Радкевіча, стаматолаг з Варшавы пан Вігольд Іванчэўскі ўжо ў наш час наведваў радзіму продкаў — Юрацішкі, успомніў, як яго дзядуля на пытанне: «Хто вы? Татары? Паліякі? Беларусы?», з гонарам адказаў: «Мы — ліцвіны». Маючы на ўвазе, зразумела, тое ж, што і сын Наваградчыны Адам Міцкевіч... Летапісную Літву-Беларусь.

Так, Беларусі ў часы Гедыміна Радкевіча як дзяржавы не было, і назваў у нашай зямлі мелася многа... Але зноў паўтараю — даўно час беларусам прыслушчацца да Уладзіміра Караткевіча, перастаць аглядацца на суседзяў і саромецца прад'яўляць правы на ўласную гісторыю, на падзеі, якія на нашай зямлі адбываліся, на людзей, якія тут нарадзіліся і стваралі, няважна, яны яны сябе называлі.

Радкевічы, безумоўна, любілі тую зямлю, на якой нарадзіліся і жылі.

Дык вось, настаў час Гедыміну атрымліваць адукацыю. Знакамітую Віленскую акадэмію закрылі ў 1832 годзе, галоўны будынак занялі дзве мужчынскія гімназіі. Абедзве знаходзіліся побач, мелі адну дамавую царкву. Юны Гедымін Радкевіч быў адпраўлены бацькамі вучыцца ў Віленскі дваранскі інстытут, у які ў 1838-м пераўтварылася адна з тых гімназіяў, 2-я Віленская. Скончыў той інстытут многія слаўныя нашы дзеячы, напрыклад, Адам Кіркор, Іван Чэрскі, Зыгмунд Чаховіч. Урамане Караткевіча «Каласы пад сярпом тваім» ёсць цікавы эпізод: малады князь Алесь Загорскі размаўляе ў віленскім салоне з фаназэрыстым Юзафам Ямантам:

«— Нешта мне знаёмма тваё аблічча, Юзаф. Дзе вучыўся?»

— Скончыў Віленскі шляхецкі інстытут.

— Ну от. Значыць, пэўна бачыліся. Я скончыў гімназію ля святога Яна.

— Чаму так? Вы ж князь?»

— Бацькі палічылі, што лепей, калі я буду вучыцца сярод больш-менш простых і харошых хлопцаў. Каставасць і фаназэрыя — усяго гэтага і так замнога сярод дварань...

Так што дваранскі інстытут — гэта была прэстыжная ўстанова... Але Гедымін яе не скончыў, у 1852 годзе, дасягнуўшы паўналецця, уладкаваўся пісарам у Віленскую палату грамадзянскага суда, потым у павятовы суд. Падобна, бацька хацеў, каб сын пайшоў па яго шляхам...

ПАРЫЖСЬКАЯ СПАКУСЫ

Музыка вабіла больш за службу! У 1854-м Гедымін звольніўся і, кажучы, адправіўся ў Парыж, вучыцца ў кансерваторыі. Калі так, то яго рэктарам быў Даніэль Франсуа Абер, стваральнік рамантычных опер, адна з якіх, «Нямая з Партыччых», па паўстанне неапалянтанскіх рыбароў супраць іспанскіх захопнікаў, была ў Расійскай імперыі забаронена. Кампазіцыю ў кансерваторыі выкладаў аўтар балета «Жызель» Адольф Адан. Але, магчыма, вучыўся Гедымін

граць на фартэпіяна — бо быў выдатным піяністам і музыку пісаў менавіта для гэтага інструмента.

Парыж, салоны, багема, вальнадумны вір... Усё гэта не магло не паўплываць. Калі Гедымін вярнуўся на радзіму, ён прывіваў сябе музыцы. Меў дастаткова даходаў, каб не клапаціцца аб пражытку. Становіцца ўзмацніў шлюб з Тэрэзай Козель-Паклеўскай. Род старажытны, багаты, і суседзі да таго ж. Прыдамак «Паклеўскія» да прозвішча Козель яго прадстаўнікі дадалі ад маёнтка Паклева на той жа Ашмяншчыне, яго падараваў іх продку, Пятру Казлову, Жыгімонт Аўгуст.

У сям'і Радкевічаў нарадзілася шасцёра дзяцей, два сыны і чатыры дачкі. Калі Тэрэза, якую лічыць музыкі кампазітар, памерла ў 42 гады, Радкевіч прывіваў ёй «Жалобны марш».

РЭФОРМЫ І МАЗУРКІ

Якім быў кампазітар з Юрацішак? На фотаздымку мы бачым чалавека разнамага, мройнага, чуллівага. Пра яго грамадскую дзейнасць вядома хіба што ў 1860-м, якраз напярэдадні адмены прыгоннага права і паўстання, ён уваходзіць у Літоўскае таварыства сельскай гаспадаркі, дзе сабраліся прагрэсіўныя прадстаўнікі літоўска-беларуска-польскага дваранства. Таварыства мела на мэце спрыянне развіццю сельскай гаспадаркі шляхам пашырэння неабходных ведаў і падрыхтоўкі да будучых рэформаў, прычым у статусе было сказана, што ў таварыства могуць уваходзіць не толькі землеўладальнікі.

Як перажыла сям'я паўстанне 1863—1864? Некаторыя прадстаўнікі роду Козель-Паклеўскіх былі актыўнымі ўдзельнікамі і загінулі. Але Юрацішкі не канфіскавалі, Радкевіч і Тэрэза жылі і гадавалі дзяцей. Зразумела, у доме гучала музыка. Мазуркі, галопы, вальсы, кітайскія, арабскія, афрыканскія танцы, фантазіі... Усё, як тады было модна. Безумоўна, Гедымін бываў у свецкіх салонах, дзе гэта магло выконвацца. Мусіць жа, іграў і сам. Выдаваў напісане за ўласныя сродкі ў нотнай друкарні Рудольфа Фрыдлейна ў Варшаве, у выдавецтва Завадскага ў Вільні і Альгебранта ў той жа Варшаве.

Памёр кампазітар 3 кастрычніка 1891 года ў Вільні, пахаваны на могілках Росы. Юрацішкі дасталіся сыну Гедыміну Нікадзіму. У вёсцы доўга памяталі жонку Нікадзіма Вераніку, якая была «неганаровай» — любіла гутарыць з сялянамі, не грэбавала працаваць на зямлі. Рукапісы кампазітара выратавалі ягоныя дачкі Караліна, Тэрэза і ўнучка Марыя.

Цікава, што адзін з выканаўцаў музыкі Гедыміна Радкевіча, малады піяніст, адзначаў: «Граць музыку майстра лёгка. У ёй адчуваецца беларуская матывы».

100 дыскаў пасольства падарыла акадэміі музыкі для выкарыстання ў навуцанні ды ў якасці

пратакальных прэзентаў у міжнародных кантактах.

ВЯРТАННЕ СПАДЧЫНЫ

«Праданавагоднія дні ствараюць у душы асаблівы настрой, яны напоўняюць чаканнем нейкіх цудаў. І вельмі сімвалічна, што менавіта цяпер мы сабраліся тут, каб пазнаёміць вас з творчасцю нашага земляка Гедыміна Праспера Радкевіча. Бо гэта сапраўдны цуд — у наш час, калі, здаецца, адкрыта і вывучана ўсё, атрымалася знайсці такі вялікі, але ж дагэтуль амаль невядомы кавалек музычнай спадчыны. Кавалек, які, на наш погляд, годны ўключэння ў залаты фонд беларускай музычнай класікі XIX ст., — так скажаў на вечарыне ў Беларускай акадэміі музыкі Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Польшчы Уладзімір Чушаў. — Цяжка зразумець, чаму творчасць Радкевіча засталася забытай, бо ягоныя сачыненні друкаваліся ў розных музычных выдавецтвах Вільні, Варшавы, Кракава, Лейпцыга і Кіева. Сёння вядома больш за 70 ягоных твораў, частка якіх засталася толькі ў фармаце рукапісаў. Каб знайсці іх, патрабаваліся гады руплівай працы ў польскіх архівах. І тут галоўная роля належыць таксама нашаму земляку, які зараз жыве ў Польшчы, вядомаму піяністу з Гродна і, дарэчы, выпускніку Акадэміі музыкі Уладзіміра Лябецкага. Ён разам з прафесарам Яраславам Джавецкім і нашчадкамі Радкевіча зрабіў вялікую работу па вышукі і сістэматызацыі творчай спадчыны Радкевіча, якога называлі «паэтам раэля».

Менавіта ў выкананні Уладзіміра Лябецкага творы Радкевіча гучаць і на кампакт-дыску, які мы сёння прэзентуем вашай увазе. Такім чынам, нашымі сумеснымі намаганнямі зраблены яшчэ адзін крок па вяртанні ў Беларусь нематэрыяльнай культурнай спадчыны.

Безумоўна, творчасць Гедыміна Радкевіча не належыць толькі адной краіне, але ж менавіта Беларусі сёння выступае піянерам у афіцыйным выданні ягоных твораў. Мы па сутнасці адкрываем музыку Радкевіча для беларускай, еўрапейскай і сусветнай музычнай супольнасці».

Што ж, застаецца спадзявацца, што музыка, натхнёная кравявідамі беларускіх Юрацішак, будзе гучаць на нашых сцэнах і ў канцэртных залах.

Людміла РУБЛЕУСКАЯ.

Дом Радкевічаў у Юрацішках.

Нядаўна мы маглі паслухаць яе ў выкананні студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі ў Вялікай зале акадэміі, падчас сумеснай імпрэзы БДАМ і Пасольства Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Польшча, сярод выканаўцаў быў нават кітайскі студэнт. Атрымаліся так, што нашчадкі Гедыміна Радкевіча, якія жывуць сёння ў Польшчы, перадалі ў Пасольства Беларусі ў Варшаве копіі нот твораў свайго прапрадзядулі. Падчас імпрэзы адбылася значная падзея — быў прадстаўлены першы ў гісторыі дыск з музыкай Гедыміна Радкевіча ў выкананні вядомага піяніста з Варшавы, ураджэнца Гродна Уладзіміра Лябецкага... Дыск быў выдадзены вядомай музычнай кампаніяй DUX пры падтрымцы і непасрэдным удзеле Культурнага цэнтра Беларусі ў Польшчы.

Праўда, біяграфія кампазітара пакуль малавяданая, хоць Уладзімір Лябецкі займаецца рэсусітэмі.

Давайце ўспомнім, што мы ведаем пра музыку...

ПАДРОЖЖА ПА СУДОВОЖЖА КНІГАХ

Юрацішкі — месца з багатай гісторыяй. Належала Альбрэхту Гаштольду, канцлеру вялікаму літоўскаму. У Паўночную вайну шведы мястэчка спалілі, а ў храм паставілі конак, за што, паводле легенды, аслеплі. У 1915-м немцы зрабілі з храма лазарэт. Але зноў як знак Божага пакарання жаўне-

ваводства запісана, як на працягу 1783—1787 гадоў той самы канонік і прабшч Андрэй Радкевіч судзіўся з кашталіям Смаленскім і Трабоўскім Андрэем Зянкевічам і яго жонкай Аленай, народжанай Рудолтоўскай, а да працэсу былі далучаныя Павел Радкевіч і яго сын Ігнацій у якасці ўладальнікаў Юрацішкаў. За што судзіліся? Удакладненне са шляхецкага форуму: паводле дакументаў, Юрацішкі Андрэй Радкевіч не купіў, а атрымаў па расшэні суду, які ў 1785 годзе раздзяў маёнткі Кашалкоўскіх за даўгі. Тады асноўная частка Юрацішак і дасталася кашціну Смаленскаму Ігнацію, брату Андрэя. А ў 1804 годзе Ігнацій Радкевіч, яго жонка Людвіка і сын Казімір судзіліся з Томшам Улашоўскім зноў за тых жа маёнткі.

Дарэчы, Андрэй Радкевіч пакінуў след у Юрацішках яшчэ і тым, што падарыў царкве зван — кажучы, ён і цяпер ёсць. А ўнучку Гедыміну ад яго застаўся каменны дом у Вільні, непадалёк ад Кафедральнай плошчы.

Суды, падобна, былі для Радкевічаў удалымі, што не дзіўна, бо бацька Гедыміна Казімір Радкевіч сам быў суддзёю Галоўнага Літоўска-Віленскага суда ў Вільні.

ВУЧОБА І СЛУЖБА

Гедымін Праспер нарадзіўся ў Юрацішках 26 чэрвеня 1834 года, ахрышчаны ў Трабоў.

Пра яго дзяцінства мала вядома, аднак можна гадаць. Пачынаючы з імені, якое няк невыпадковае. Яшчэ

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 13 января 2022 года на 1-м открытом аукционе проводит 24-й от 29 декабря 2021 года повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Table with 5 columns: Номер лота, Наименование техники, Местонахождение объекта, Начальная цена продажи (бел. руб.), Сумма задатка (бел. руб.).

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, 13 января 2022 г. в 10.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до 15.00 10 января 2022 года.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 13 января 2022 г. с 9.15 до 10.00.

Победитель аукциона обязан:

- 1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь

со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусского рубля за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли - р/с BY612BELB30120002R20010226000, российские рубли - р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелЭЗ», ул. Заславская, 10, код БелБЭЗ, УНП 10109370, ОКПО 37041662. Корреспондент - ПАО Сбербанк, г. Москва, № корсчета 30101810400000000225. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893, к/с ОАО «Банк БелЭЗ» № 30111810800000000059. SWIFT/BIC: SABRRUMM. Без НДС.

Справки по тел./факс: (017)319-35-41, +375 (44) 583-77-45. Электронная почта: auk@bsk.by. Извещение опубликовано на сайте http://www.gki.gov.by/ru и https://bsk.by.

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Тел. (017) 280-36-37. Продавец ОАО «Строймаш», ул. Рыбалко, д. 26, 220033, г. Минск.

Предмет аукциона: имущество, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Рыбалко, д. 17.

Лот № 1: Иное имущество в количестве 5 единиц (инвентарные номера по бух. учету 00001738, 00004139, 00000781, 00004063, 00001739). Начальная цена с учетом НДС 20%: 57 132,00 бел. руб. Сумма шага аукциона: 2 856,60 бел. руб.

Лот № 2: Иное имущество в количестве 12 единиц (инвентарные номера по бух. учету 00004141, 00000773, 00000772, 00000774, 00000775, 00000776, 00000777, 00001069, 00001738, 00003555, PK260071, 00004054). Начальная цена с учетом НДС 20%: 499 068,00 бел. руб. Сумма шага аукциона: 24 953,40 бел. руб.

Лот № 3: Установки котельные в количестве 16 единиц (инвентарные номера по бух. учету 00001550, 00001537, 00001787, 00001788, 00001789, 00001790, 00001549, 00001899, 00001898, 00001650, 00001588, 00001613, 00003661, 00003807, 00003808, 00003809). Начальная цена с учетом НДС 20%: 19 796,40 бел. руб. Сумма шага аукциона: 989,82 бел. руб.

Порядок ознакомления с предметом аукциона: осуществляется в рабочие дни с 9.00 по 16.00 - Николай Маркович, 8044-505-16-54. Лица, желающие принять участие в торгах, обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBWZ30. Получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191201390.

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяется ст.ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Table with 2 columns: Срок подписания договора купли-продажи, 10 рабочих дней после проведения аукциона.

Условия оплаты предмета аукциона: Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона на начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору в размере 5% от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by

Дата, время, место проведения аукциона: 13.01.2022 в 14.00, г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Для участия в аукционе необходимо перечислить организатору торгов задаток, а также подать заявление с приложением всех необходимых документов в срок с 9.00 30.12.2021 до 17.00 11.01.2022 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Контактные телефоны: +375 29 319-95-42; +375 44 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ВНИМАНИЕ

ЯНУШКОВИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома

8 февраля 2022 года в 11.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, 10

Table with 6 columns: № п/п, Адрес земельного участка, Площадь земельного участка, Наименование инженерных сетей, Начальная цена (бел. руб.), Задаток (бел. руб.), Расходы по документации (рекламу).

Задаток перечисляется на р/счет: БИС: АКБВВY2X; счет № BY35 АКВЗ000619171104000000 в ЦБУ 611 ф-ла 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 600181536, Янушковичский сельский исполнительный комитет, код платежа 04001.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации.

Победитель аукциона возмещает затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь № 72 от

7 февраля 2006 г. «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры».

Аукцион состоится 8 февраля 2022 г. в 11.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, 10.

Заявление на участие, квитанция об уплате задатка принимаются до 2 февраля 2022 г., при подаче заявления при себе иметь документ, удостоверяющий личность (паспорт). Последний день подачи заявления: 2 февраля 2022 г. до 17.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, 10. Контактные телефоны: (8 01774) 57 4 35, (8 01774) 57 4 99.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 212 24-63-12, +37529 510-07-63. Продавец: открытое акционерное общество «Витязь», 210605, Витебская обл., г. Витебск, ул. П. Бровки, 13а, тел. +375 212 26-55-08.

Лот № 1. Незавершенное завершенное капитальное строительство с инв. № 200/У-86275 площадью 888 кв. м, назначение - здание неустановленного назначения, наименование - незавершенное завершенное капитальное строительство, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старобабиницкий, 175/4, готовность строения - 46%. Незавершенное завершенное капитальное строительство с инв. № 200/У-86266 площадью 445 кв. м, назначение - здание неустановленного назначения, наименование - незавершенное завершенное капитальное строительство, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старобабиницкий, 175/3, готовые части и принадлежности: крыльцо, готовность строения - 88%, готовность крыльца - 100%. Незавершенное завершенное капитальное строительство с инв. № 200/У-86271 площадью 288,6 кв. м, назначение - здание неустановленного назначения, наименование - незавершенное завершенное капитальное строительство, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старобабиницкий, 175/2, готовые части и принадлежности: крыльцо, готовность строения - 62%. Незавершенное завершенное капитальное строительство с инв. № 200/У-86272 площадью 288,6 кв. м, назначение - здание неустановленного назначения, наименование - незавершенное завершенное капитальное строительство, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, тр-т Старобабиницкий, 175/2, готовые части и принадлежности: пристройка, навес, готовность строения - 74%. Объект расположен на земельном участке с кадастровым № 24010000001000255. Кап. строение (двухэтажное кирпичное здание КПП-18) с инв. № 200/У-72772 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 64В/3, площадь 173 кв. м, наименование - склад газобаллонов (площадь 3) с инв. № 200/У-72741 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 64В/1, площадь 173 кв. м, наименование - склад газобаллонов (площадь 3), назначение - здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, расположенное на земельном участке с кадастровым № 24010000001000255. Кап. строение (одноэтажное кирпичное здание КПП-18) с инв. № 200/У-72772 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 64В/4, площадь 22 кв. м, наименование - КПП-18, назначение - здание неустановленного назначения, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001000255. Кап. строение с инв. № 200/У-78666 площадью 299,8 м, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, участок железной дороги Лунеса-Придвинская, 5 км, станция Журжево, подземной железнодорожной путь № 33, наименование - подземной железнодорожной путь № 33, назначение - сооружение специализированное железнодорожного транспорта, со-

стоящие части и принадлежности: участок подземного железнодорожного пути № 33, расположенное на зем. участках с кадастровыми № 24010000003007556, 24010000003007151, 24010000001000255. Кап. строение с инв. № 200/У-101966 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, телефонная канализация к зданиям №№ 64В, 64В/2, 64В/3, 64В/4, протяженность линейного сооружения - 343 м, наименование - телефонная канализация, назначение - сооружение специализированное коммунального хозяйства. Кап. строение с инв. № 200/У-101967 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, водопровод хозяйственной с инв. № 64В, 64В/2, 64В/3, протяженность линейного сооружения - 780,1 м, наименование - водопровод хозяйственной с инв. № 64В, 64В/2, 64В/3, протяженное коммунального хозяйства. Кап. строение с инв. № 200/У-101971 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, канализация хозяйственная с инв. № 64В, 64В/2, 64В/3, протяженность линейного сооружения - 445,4 м, наименование - канализация хозяйственная, назначение - сооружение специализированное коммунального хозяйства с инв. № 200/У-101972 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, наружное освещение вблизи зданий №№ 64В, 64В/1, 64В/2, 64В/3, 64В/4, протяженность линейного сооружения - 429,4 м, наименование - наружное освещение, назначение - сооружение специализированное коммунального хозяйства, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001000255. Кап. строение (двухэтажное кирпичное здание складского корпуса № 1 (площадь 3) с инв. № 200/У-72898 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 64В, площадь 2920 кв. м, наименование - складской корпус № 1 (площадь 3), назначение - здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности: наружная транспортная с инв. № 64В, 64В/2, 64В/3, 64В/4, протяженность - 306,9 м, наименование - наружная транспортная, назначение - сооружение специализированное коммунального хозяйства, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001000255. Кап. строение (двухэтажное смешанной конструкции здания складского корпуса № 2 с инв. № 200/У-72749 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 64В/2, площадь 2396 кв. м, наименование - складской корпус № 2

(площадь 3), назначение - здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности: рампа, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001000255. Кап. строение (двухэтажное кирпичное здание складского корпуса № 1 (площадь 3) с инв. № 200/У-72750 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 64В/3, площадь 2920 кв. м, наименование - складской корпус № 1 (площадь 3), назначение - здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001000255. Кап. строение с инв. № 200/У-101970 площадью 13216 кв. м, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, д. 64 В, благоустройство территории, наименование - благоустройство территории, назначение - сооружение многофункциональное, составные части и принадлежности: проезжая часть, ограждение, трое тротуар, две скамейки, две крышные эстакады, кровлю, расположенное на зем. участке с кадастровым № 24010000001000255. Крап. мостовой электрический КМПЭ-1.0 с инв. № 88400318, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, 64В/1. Крап. мостовой электрический КМПЭ-1.0 с инв. № 95400420 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, 64В/2. Крап. мостовой опорный электрический с кабели 10-5К-14-12*1 с инв. № 82400397, Крап. мостовой электрический КМПЭ-3.2 с инв. № 85400217, Крап. мостовой электрический КМПЭ-3.2 с инв. № 85400198, Крап. мостовой электрический КМПЭ-5 с инв. № 86400234, Крап. мостовой электрический КМПЭ-5 с инв. № 86400235, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, 64В. Имущество расположено на: земельный участок с кадастровым № 24010000001000255 (площадь 3) с инв. № 88400318, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, 64В, наименование - земельный участок для размещения объектов обрабатывающей промышленности; земельный участок с кадастровым № 24010000003007151 (прив. аренды) площадью 0,0209 га, назначение - земельный участок для размещения и обслуживания земельного участка с кадастровым № 24010000003007556 (прив. аренды) площадью 0,0059 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, 64, назначение - земельный участок для содержания и обслуживания подземной дороги к котельной «Южная».

с 08.30 по 26.01.2022 до 17.30. Задаток перечисляется на р/с ККЛУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВY22, УНП 390477566. Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККЛУП «Витебский областной центр маркетинга». Для участия в аукционе необходимо перечислить организатору торгов задаток, а также подать заявление с приложением всех необходимых документов в срок с 9.00 30.12.2021 до 17.00 11.01.2022 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки». Контактные телефоны: +375 29 319-95-42; +375 44 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 20 января 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-130521 общей площадью 1862,8 кв. м (наименование: здание производственной базы; назначение: здание многофункциональное, составные части и принадлежности: трехэтажное из ж/б панелей и кирпича здание производственной базы); капитальное строение с инвентарным номером 600/С-165694 общей площадью 717,1 кв. м (наименование: склад-навес; назначение: сооружение специализированное складов, хранилищ; составные части и принадлежности: склад-навес А, площадка а1, ограждение а2, сеть электропитания В, сеть водоснабжения В)
Сведения о земельном участке: площадь – 1,2993 га, кадастровый номер – 623650100001002871
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Загородная, 1В, 1В/1
Начальная цена: 1 320 095,70 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 130 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копии свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей), копии устава (для юридических лиц), копии платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

БИК BLBBVY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а высшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после определения копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 20 января 2022 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 05.01.2022 по 18.01.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра продаваемого имущества следует обращаться по телефону: (017) 388-43-21.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 20 января 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
«Технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники» с инв. № в ЕГРН 600/С-162566 общей площадью 9 270,6 кв. м (назначение: сооружение специализированное складов, хранилищ; составные части и принадлежности: технологическая площадка для хранения и обслуживания спецтехники – литер А, состоящая из подъезда, трех покрытий, трех бортов, технологической площадки, дорожки, ограждения)
Сведения о земельном участке: площадь – 1,6243 га, кадастровый номер – 623650100001005212
Местонахождение – Республика Беларусь, Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Заводская, 17
Начальная цена – 583 000,40 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка – 58 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копии свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей), копии устава (для юридических лиц); копии платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

БИК BLBBVY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а высшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после определения копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 20 января 2022 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 05.01.2022 по 18.01.2022 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону: (017) 388-43-21.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Черметромонт», Минская обл., Минский р-н, аг. Гатово, Новодворский с/с (тел. +375 17 348 37 29) – производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 216-76/2019
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorg.by
Предмет аукциона – объекты недвижимости	
Ив. №	Наименование
Лот № 1	
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, 98/1, 98/2, район аг. Гатово	
Здание ремонтно-механического цеха (назначение: здание административно-хозяйственного, инв. № 600/С-70201, общ. пл. 10 961,6 кв. м) в составе:	
744	АБК с пристройкой
13	Здание ремонтно-механического цеха
Канализационно-насосная станция (инв. № 600/С-103694, общ. пл. 42,7 кв. м) в составе:	
6	Канализационно-насосная станция с подземной частью и кислородной станцией
1029	Склад баллонов сжиженного газа
1022	Забор железобетонный с воротами
459	Сети хозяйственной канализации
44	Автодороги
1222	Асфальтобетонное покрытие
1223	Асфальтобетонное покрытие
752	Железнодорожный путь
1028	Склад металлический для хранения баллонов со сжатым газом
546	Водопровод питьевой (чугун)
329	Водопровод питьевой с водомером
309	Газопровод внутренний
1251	Емкость круглая для хранения ГСМ
1245	Емкость круглая для хранения ГСМ 6,8 куб. м
955	Теплотрасса (кожовод – сталь)
Оборудование, входящее в состав лота	
667	Силовой кабель 10кВ (ТП 497)
1258	Локальная вычислительная сеть
991	Локальная компьютерная сеть
313	Кислородопровод
326	Сети сжатого воздуха
618	Сети кабельные 288 п.м.
1054	Шннорпровод ШП-1
1055	Шннорпровод ШП-2
1056	Шннорпровод ШП-3
1289	Кондиционер настенного типа LG S09LHQ

288	Кран подвесной однопобалочный 5тс рег. № 21	10005	Теплосчетчик ТЭМ-104-1 ту 8.0
235	Кран мостовой г.п.16т УП16-2К	1339	Теплосчетчик ТЭМ-104-2 ту 32/25
234	Кран мостовой г.п.16т УП16-2К	285	Трансформатор ТМЗ-1000/10
233	Кран мостовой г.п.16т УП16-2К	286	Трансформатор ТМЗ-1000/10
236	Кран мостовой г.п.16т УП16-2К	284	Трансформатор ТМЗ-1000/10
237	Кран мостовой г.п.20.5 т.с. УП1-2015	9550	Узел учета тепловой энергии
582	Кран мостовой УП32/5 г/п.32.5тс	963	Мини-АТС 1232
238	Кран подвесной однопобалочный 5тс рег. № 20		
Начальная цена лота № 1 без учета НДС – 4 397 590,61 бел. руб. Минимальная цена лота № 1 без учета НДС – 1 759 836,24 бел. руб.			
Лот № 2			
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, 98/3, район аг. Гатово			
1035	Пристройка к зданию гаража (назначение: пристройка к зданию автогаража, инв. № 600/С-103714, общ. пл. 14,7 кв. м)		
Составные части и принадлежности:			
1033	Открытый склад с площадкой		
29	Кран козловой К-09 с подкрановыми путями		
1022-1	Ограждения металлическое, ж/бетонное и с колючей проволокой (3 ворот)		
-	Зеленые насаждения в кол-ве 8 шт.		
Начальная цена лота № 2 без учета НДС – 157 522,20 бел. руб. Минимальная цена лота № 2 без учета НДС – 63 008,88 бел. руб.			
Лот № 5			
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, 98/8, район аг. Гатово			
Здание электромониторного цеха (назначение: здание обслуживающего назначения, инв. № 600/С-69413, общ. пл. 2 825,6 кв. м) в составе:			
740	Здание электромониторного цеха (пристройка – 2-этажное служебное помещение)		
756	Здание электромониторного цеха (цех по производству ТНП)		
742	Здание электромониторного цеха (теплопункт, АБК)		
Зеленые насаждения в кол-ве 14 шт.			
Оборудование, входящее в состав лота			
10036	Котел твердотопливный, стальной, пеллетный Metal-Fasch SEG BIO-75/FL310Z (правый)	1283	Электроднагреватель аккумуляторный с термоизоляцией ЭВА-450/15
507	Линия связи	166	Кран подвесной электрический однопобалочный г/п 3,2 тс рег. номер 13
142	Кран мостовой опорный однопобалочный г/п 3,2 тс рег. номер 17	240	Кран мостовой однопобалочный 2 тс рег. № 22
113	Кран подвесной электрический однопобалочный г/п 1 тс рег. номер 6	167	Кран подвесной электрический однопобалочный г/п 3,2 тс рег. номер 14
110	Кран подвесной электрический однопобалочный г/п 3,2 тс рег. номер 12	168	Кран подвесной электрический однопобалочный г/п 3,2 тс рег. номер 15
1284	Электроднагреватель аккумуляторный с термоизоляцией ЭВА-450/15	280	Кран мостовой однопобалочный 3 тс рег. № 26
Начальная цена лота № 5 без учета НДС – 779 668,58 бел. руб. Минимальная цена лота № 5 без учета НДС – 311 867,43 бел. руб.			
Обременения: площади зданий лота №№ 1, 2, 5 частично сданы в аренду. Более подробно информация по залого и арендаторам можно узнать у организатора аукциона. На территории лота № 1 расположено защитное сооружение гражданской обороны, которое не входит в состав лота			

Предмет аукциона: оборудование, бывшее в употреблении			
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, 98, район аг. Гатово			
№ лота	Ив. № по бух. учету	Наименование	Начальная цена без учета НДС, бел. руб.
6	634	Пресс гидравлический ПО-930М	2 700,00
9	189	Станок токарно-карусельный КНА110/135	15 700,00
10	1341	Теплогенератор стационарный SP100С	5 600,00
11	10017	Установка для лазерной резки металла Bystar 3015, 4400 Вт, с системой ЧПУ	106 000,00
12	10018	Установка для лазерной резки металла Bystar 3015, 4400 Вт, с системой ЧПУ	35 300,00
13	245	Тележка моторная П-614	830,00
		Лот № 15	332,00
Принадлежности к горизонтально-расточному станку WRD-1500 в составе: поворот. стол типа S 30, планшайба LD 650, головка фрезер, универс. ручная HUR 50, зажимные плиты UD 4 – 2 шт., установка для охлаждения инструментов с поданей охлаждающей жидкости ось шпинделя и внешней (охлаждение ось шпинделя) CHOV 150 WRD, конвейер стружки, Pickur станция SZP 2 WRD для автоматки, установки фрез, головки HUR 50 и планшайбы LD 50 на торец полузаста, станка, направляющие опоры динстру PVD 150-550 R и короткая PVK 150-300, зажим, угольники UU 800-UU 4500 – 2 шт.			
Начальная цена лота № 15 без учета НДС – 686 900,00 бел. руб. Минимальная цена лота № 15 без учета НДС – 274 760,00 бел. руб.			
Условия самовывоза и демонтажа оборудования			
Демонтаж, разборка, погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя. Продавец и организатор аукциона не оказывают услуг по демонтажу и вывозу предмета аукциона			
Размер шага составляет 5 (пять) процентов от цены за лот, складывающийся в ходе электронных торгов (по всем лотам)			
Порядок ознакомления			
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни		Ответственное лицо: Михаил, тел. +375 29-256-64-88	
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи 5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона			
Предмет аукциона должен быть оплачен покупателем (претендентом на покупку) в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения аукциона			
Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяется постановлением Министерства Экономки № 9 от 1 апреля 2019 года «Об электронных торгах по продаже имущества в процедуре экономической несостоятельности (банкротства)».			
Последующая регистрация имущества в качестве капитального строения проводится Покупателем за свой счет в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Указом Президента Республики Беларусь № 63 от 05.02.2013 «О некоторых вопросах правового регулирования процедур экономической несостоятельности (банкротства)».			
Государственная регистрация договора купли-продажи и объектов недвижимости осуществляется Покупателем за свой счет в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь			
Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на их проведение и оплатить организатору торгов установленное вознаграждение в размере 0,5 % до 10 % от итоговой цены продажи предмета аукциона, указанных в информации об аукционе на сайте www.ipmtorg.by, в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by			
Предшествующие извещения о проведении аукциона опубликованы в ЕГРСОБ и в газете «Звязда»: 24.11.2021			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время начала и окончания электронных торгов		Начало торгов 20.01.2022 в 09.00. Окончание торгов 20.01.2022 в 16.00	
Дата и время окончания приема заявок		Заявки на участие в электронных торгах принимаются с 9.00.05.2022 по 19.01.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorg.by	
Контактные телефоны		+375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by	

Крынічка

Выдавец рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Зачыняць ці адчыняць цяпліцу на зіму, каб засперагчы расліны налета

Нават калі ўвосень цяпліцу старанна памылі, то гэта зусім не заўсёды азначае, што там загінуць абсалютна ўсе шкоднікі і патагены мікраарганізмы. Ці варта трымаць усю зіму цяпліцу з адчыненымі дзвярыма ці фортакчыкамі? Усё залежыць ад клімату рэгіёна, ад канструкцыі самой цяпліцы, а таксама ад наяўнасці насякомых-шкоднікаў у вашым доме для раслін.

прымацаваны да цяпліцы толькі шрубамі і шайбамі, без ужывання сцяжных стужак. У гэтым выпадку вялікая верагоднасць, што падчас парываў ветру лісты полікарбанату могуць адарвацца.

Адсюль выснова: ставіць цяпліцу на падмурак, выкарыстоўваюць толькі якаснае пакрыццё і надзейна яго фіксаваць. У гэтым выпадку цяпліцу можна смела адчыняць у любую пару года.

Ці прамярае грунт у закрытай цяпліцы

У пахмурнае надвор'е розніца тэмператур у звычайнай аднаслойнай цяпліцы з полікарбанату і на вуліцы складае ўсяго 3-5 °С, асабліва калі канструкцыя недастаткова герметычная. Гэта значыць, нават пры тэмпературы -10 °С грунт там усё роўна прамярае, нават калі не адчыняць форткі. Таму калі ўсю зіму стаць моцныя маразы, то адчыняць цяпліцу няма сэнсу.

Але цяпліцы бываюць розныя. І мікраклімат там бывае розны. У герметычных цяпліцах, а асабліва ў двухслойных, грунт прамярае далёка не заўсёды, асабліва ў цёплую зіму. У цяпліцы з двума пластамі полікарбанату, асабліва ў сонечныя дні, паветра і грунт праграваюцца, і нават калі ноччу будзе мороз да -10 °С, то глеба усё роўна не замерзне, паколькі двухслойная цяпліца добра трымае цяпло. А калі грунт і замерзне, то толькі яго верхні пласт.

Нават пры начной тэмпературы -20 °С грунт у двухслойнай цяпліцы прамярае толькі па перыметры, уздоўж падмурка, а ў цэнтры пры зачыненых вокнах і дзвярах практычна ніколі не прамярае. З-за вялікай розніцы тэмператур у любых герметычных цяпліцах часта утвараецца кандэнсат і ствараюцца выдатныя ўмовы для развіцця патагенных грыбоў і зімоўкі многіх шкоднікаў: белакрылкі, павуцінных кляшчоў і іншых.

Каб пазбавіцца ад белакрылкі, дастаткова на працягу тыдня прамажваць цяпліцу пры тэмпературы -15 °С. А каб справіцца з павуцінным кляшчом, патрэбен мороз не менш -30 °С.

Таму калі вы валодаеце герметычнай, а асабліва двухслойнай, цяпліцай, то лепш не зачыняць, а асабліва калі няма суровай зімы, працяглых маразоў, а насякомых-шкоднікаў кожны сезон бывае шмат.

Калі цяпліцу нельга адчыняць на зіму

Цяпліцы могуць устаўнаўліваецца проста на грунт, які з часам дае ўсадку, каркас перакошваецца, фортаккі і дзверы зачыняюцца няшчыльна. Вось такія канструкцыі не варта адчыняць на зіму, паколькі пры моцным парыве ветру цяпліца можа папросту «паляцець» да суседзяў, асабліва калі зямля яшчэ не прамерзла. А калі і не паляціць, то адчыненыя дзверы за зіму перакосяцца яшчэ больш. Аднак такую цяпліцу страшна трымаць адчыненай не толькі ўзімку, але і ўвесну, і ўлетку.

Акрамя таго, не варта адчыняць цяпліцу на зіму, калі яна размешчана на адкрытым, узвышаным месцы, якое моцна прадзімаецца. Асабліва калі ўсю зіму дглядаць цяпліцу няма магчымасці. Лепш зачыніць яе і не перажываць нахонт магчымых паломак.

Не варта таксама пакідаць цяпліцу адчыненай, калі полікарбанат ужо стары, крохкі, пашкоджаны ці калі ён

Што лепш пакінуць адчыненымі: форткі ці дзверы

Калі вы — уладальнік герметычнай цяпліцы і прынялі рашэнне не зачыняць яе на зіму, каб грунтоўна прамарозаць, то можна пакідаць адчыненымі як фортаккі, так і дзверы, у залежнасці ад таго, што больш надзейна фіксуецца. Можна форткі зняць зусім, а дзверы шчыльна зачыніць. Аднак многія пакідаюць адчыненымі менавіта дзверы, паколькі падчас снегападаў дзверы дадаткова ўтрымліваюцца гурбамі снегу.

Дарэчы, калі дзверы ў цяпліцы зімой будуць адчыненыя, туды будзе зручна накідаваць снег. Але рабіць гэта пажадана пасля таго, як зямля прамерзне, у другой палове зімы ці бліжэй да вясны. Снег увільгатніць і прамые градкі талай вадой, што дабратворна адаб'ецца на расце і развіцці раслін. Да таго ж увесну пры высадцы расадзі зямлю давядзецца менш паліваць.

Калі цяпліца стаіць каля дома, дзе вы пастаняна жываце, то можна адкрыць яе зімой на нейкі невялікі перыяд, напрыклад, на некалькі тыдняў, падчас маразоў, калі няма моцнага ветру. Але калі вы з'язджаеце надоўга і не ўпэўненыя ў надзейнасці сваёй цяпліцы, то лепш яе шчыльна зачыніць. Усё ж такі ў першую чаргу трэба паклапаціцца пра захаванасць самой канструкцыі. А ад грыбоўкі і шкоднікаў пры неабходнасці можна працаваць цяпліцу спецыяльнымі сродкамі.

Месца

Маладзкі 3 студзеня. Месца у сузор'і Вадзілава.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	9.27	17.03	7.36
Віцебск —	9.24	16.45	7.21
Магілёў —	9.17	16.53	7.36
Гомель —	9.06	16.58	7.52
Гродна —	9.41	17.20	7.39
Брэст —	9.33	17.29	7.56

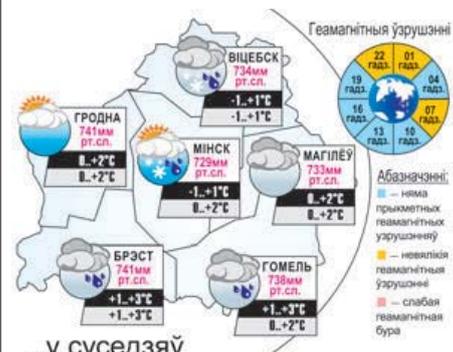
Імяніны

Пр. Васіля, Івана, Паўла. К. Ганны, Дзіяны, Шымана, Эдуарда, Эміліяна, Яна.

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

...у суседзях

Даты

Падзеі

Людзі

5 СТУДЗЕНЯ

1907 год — нарадзіўся Пётр Рыгоравіч Лапацін, адзін з кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Мінскай і Віцебскай абласцей у гады Вялікай Айчыннай вайны, Герой Савецкага Саюза. З 1941 года камандзір аддзялення, узвода партызанскага атрада спецыяльнага прызначэння «Міця», які дзейнічаў на тэрыторыі Магілёўскай і Смаленскай абласцей. З сакавіка 1942-га — кіраўнік партызанскай спецыяльнай разведвальна-дыверсійнай групы НКДБ СССР «Бывальыя», са жніўня 1942-га — камандзір партызанскай брыгады «Дзязюкі Коля». Пасля вызвалення Беларусі на савецкай і гаспадарчай рабоце ў Барысаве.

У гэты ж дзень нарадзіўся (вёска Радучы, цяпер у Чавускім раёне) Кастусь Губарэвіч (Канстанцін Лявонцэвіч Губарэвіч), беларускі драматург, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Аўтар п'ес «Цэнтральны ход», «Алазанская даліна», драм «Цытадэль славы», «Галоўная стаўка», «Брэсцкі мір» і іншага. Паводле яго сцэнарыяў пастаўленыя фільмы «Дзяўчынка шукае бацьку», «Анюціна дарога», «Паланэз Агінскага». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР.

1914 год — у Мінску пачаў выдавацца краязнаўчы часопіс «Лучынка».

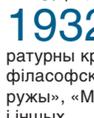

1769 год — англійскі механік Джэймс Ват атрымаў патэнт на вынаходства паравой машыны.

1905 год — капітуляцыя крэпасці Порт-Артур у ходзе Руска-японскай вайны.

1917 год — пачатак Мітаўскай аперацыі на Паўночным фронце падчас Першай сусветнай вайны — апошняя ваенная аперацыя Рускай імператарскай арміі, яна была заклікана ліквідаваць нямецкі плацдарм, нацэлены на Рыгу.

1932 год — нарадзіўся Умберта Эка, італьянскі пісьменнік, філосаф, культуролог, літаратурны крытык, гісторык-медывіст. Аўтар гісторыка-філасофскіх, філосафска-дэтэктыўных раманаў «Імя ружы», «Маятник Фуко», «Баўдаліна», «Нулявы нумар» і іншых.

1957 год — у першым нумары часопіса «Техніка — моладэжи» за 1957 год пачалася публікацыя рамана Івана Яфрэмава «Туманнасць Андромеды» — этапнага ў развіцці савецкай фантастыкі.

НІЛ ГЛЕВІЧ:

«Ад дармадства ўся распуста: Нішто душы не губіць так, Як незароблена пуста, Якою сыціцца лайдак».

Калектыў Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа

глыбока смуткуе з прычыны смерці народнага мастака Беларусі Васіля Пятровіча ШАРАНГОВІЧА. Васіль Пятровіч у сваёй творчасці шмат увагі прысвяціў творам народнага паэта Беларусі Якуба Коласа. У фондах музея Песняра захоўваюцца ілюстрацыі да кніг вершаў Якуба Коласа «З майго летапісу» (1967), «Вершы» (1972), партрэт Якуба Коласа, напісаны да 100-годдзя з нараджэння класіка беларускай літаратуры, а таксама 90 акварэльных ілюстрацый да паэмы «Новая зямля».

Сам Васіль Пятровіч успамінаў: «У юнацтве, у перапынках падчас касбы з вясковымі мужыкамі, дэкламаваў ім «Новую зямлю» Коласа — ведаў усю на памяць. І не ўяўляў, што калісьці праілюструю гэты твор. Мне было за шасцідзесяць, калі ўзяўся за гэтую работу, раней не мог — лічыў сябе ўнутрана непадрыхтаваным. За паўтара года ўдалося зрабіць больш за 90 ілюстрацый да паэмы. Даламагі ўспаміны дзяцінства, згадваў, як чытаў вяскоўцам урыўкі, як яны смяяліся, бо нейкія сюжэты былі знаёмыя і зразумелыя».

Работы Васіля Шаранговіча вылучаюцца разумным стылістычным коласавым мовай, пашанай да герояў, любоўю да роднага краю і займаюць пачэснае месца ў гісторыі нацыянальнага выяўленчага мастацтва.

Выказваем шчырыя спачуванні родным і блізім народнага мастака. Памяць пра Васіля Пятровіча застаецца ў нашых сэрцах.